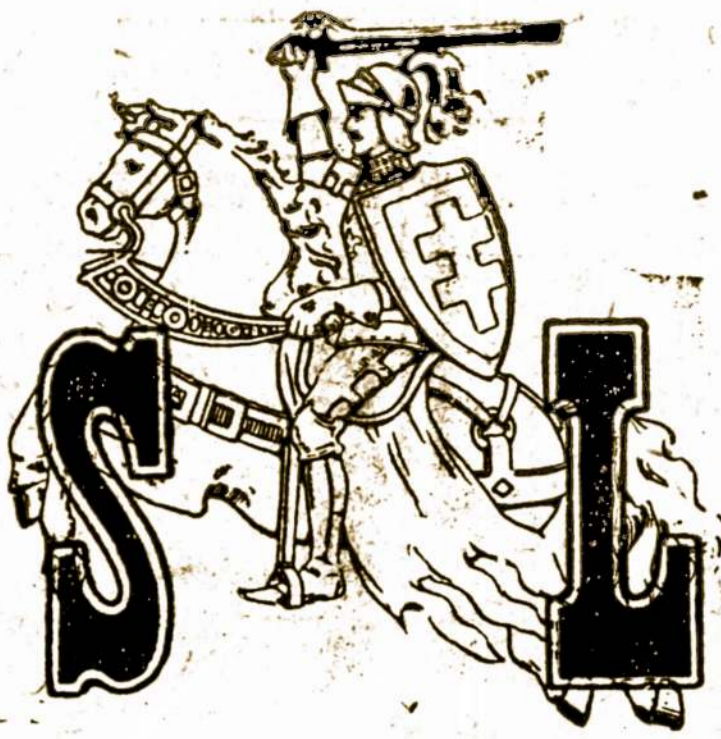

AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 39

PHONE PARK 6407.

WORCESTER, MASS. 29 d. rugsėjo (September), 1927.

KAINA 5 CENTAI

Vol. XIII

KAIP IVYKO RIAUŠES TAURAGĖJE; KOKIOS REAKCIJOS

„Lietuvos“ korespondento pranešimu. Lietuvos Seimo buvę atstovai pabėgo po lenkų globa. Stresemann ragina nusiginkluot. Rusija nori mokėt caro skolas. Fašistams neduos pilietystės popierų. Gub. Smith kandidatura stiprėja. Pelenai išbarstyti iš orlaivio. Barono von Maltzan laidotuves. Didelė paskola Lenkijai.

KAIP IVYKO RIAUŠES TAURAGĖJE

(Pasiųsto Tauragės specialaus korespondento pranešimas)

I. PAKELIUI

Pakeliui Jurbarkė pradeda teirautis apie Tauragės riaušes. Ten žmonės nieko nežino, tik dabar pradeda sužinot iš laikraščių ir iš atvažiuojančių. Cirkuliuoja įvairių gaudy. Gaudy, žinoma, išpučia Tauragės įvyki ir didelė istorija. Pastebėta, kad tai istorijai išpust padeda priešvalstybiniai ir tamsūs gaivalai, visokių riaušiu mėgėjai, priešingi visokiai valstybinei tvarkai. Tokis Tauragės riaušių putimas ir gaudy jokių vaizų apylinkėje neduoda. Jurbarkėčiai ir apylinkiniai yra ramūs ir labai pasipiktinę tokiais įvykiais, kaip Tauragė. Yra nusistatę padėt vyriausybei kovot su tokiais įvykiais. „Pučo dienų ir po jo Jurbarkė tuojai atsidaro apie šimtas savanorių, šauki ir šauki piliečių, kurie padėjo policijai apstatyti kelius ir fikrint apylinkė visus nepažįstamus. Buvo pasikidė gaudy, esą, Jurbarkė miškuose išsisklaidė daug Tauragės banditų, bet, net gerai išieskojus, ten jų nerasta, ir per paskutines tris paras, sulaukiyta vos keletas nepažįstamų, kurie tuojai paleisti, pabėgę į nekalnų. Šio metu Jurbarkė net naktį daugiau nestatomos užtvaros ir viskas ramu. Tokios pat žinios ir iš visų Jurbarko apylinkių.

Vaziuojant iš Jurbarko į Pagėgius, Klaipėdos krašte taip pat ramu, žmonės gyvena kasdieniniu, normaliniu gyvenimu ir visiškai neįsijaučia, kad netoli buvęs kažkokio pučo.

J Tauragė įvažiuo 10:30 val. naktį. Nei pakeliui, ne i mieste, nei pačiame mieste jokių riaušių ženklų nepastebama. Miestas, kaip paprastai, apšviestas elektra, gyventojai vaikščioja kaip visuomet, ir užklausti apie riaušes atsako: „Vot, susirinko visokių drumzlių, prisigrobė šautuvų, palakstė po miestą, pagazdino žmones ir išbėgėjo, kaip tik pasirodė, keletas kareivių. Tai ir visa istorija.“ Kiti priduria, kad tie vadiniai „sukilėliai“ norėjo tik pasipylint, vieni iš bankų išplėšė pinigus, kiti iš to, ką paimis iš krautuvių ar šiaip nučėms iš miestiečių. Kiti prie riaušėninkų prisidėjė buvo staciai mėgėjai ir lengvatikai, kad galima linkamai padaryt riaušes ir nenešt del to jokios atsakomybės. Anskritai reikia pasakyt, kad tik nedidelė dalelė riaušėninkų galėjo turėt kokius tolimesnius tikslus, o kiti buvo nesamoningi triukšmadariai. Mat, Tauragėje buvo keletas įvykių ir pirmiau: pavyzdžiui tais metais tie patys Tauragės triukšmadariai buvo užėmė vieną malūną ir neleidė įvažiuot ir išvažiuot, kitą kartą vėl buvo išėję i prekyvietę ir norėję nustatyt savas kainas; taip pat po gruodžio 17 d. susirinkė i stoti norėję sulaukīt ateinantį traukinį — ir už visą tai nebuvo nei kiek nubausti. Matyt, jie manė, kad panašiai pasibaigs ir šitos riaušės.

II. KAIP RIAUŠES PRA-SIDEJO

Tauragės žmonės apie riaušių pradžia taip pasakoja. Apie 3 val. ryto Stoties gatvė prie Sv. Kazimiero Dr.-jos knygyno stauga pasigirdo riksmas: „Gelbėkite,—plėšikai užpuolė!“ Tai rėkė keletas moterų ir vyrų iš tų namų, i kuriuos per langus emė brautis ginkluoti žmonės.

Gyventojai pašokė iš lovų žiūrėt, kas darosi. Gatvė pamatė keletą burelių ginkluotų vyrų, kurie priėję prie langų ir durų mėgino išlaužt i vidų. Kai kurie bailesni gyventojai šoko per langus ir slapstėsi po daržus. Tuo tarpu ties apskrities valdybos bustine, kur buvo ir policijos budėjimo vieta, pasigirdo šūviai — ten šaudė budėjantis policininkas i pradėjusius veržtis i vidų riaušėninkus, ir čia sužeidė i ranką riaušių dalyvį Banį, kuriam nugabenus i ligoninę, netrūkus buvo amputuota ranka. Policininkui iššaudžius visus šovinius, riaušėninkai įsiveržė i vidų ir ten prie telefono atsisėdo Mikulskis ir pradėjo eit kaip ir kokio komendanto pareigas.

Riaušėninkai tuo tarpu veržėsi i kitas vietas, įstaugas ir užėmė pašto ir telegrafo įstaigą, iš kurios mėgino susisiekt su Šiauliais, Raseiniais ir kitomis vietomis.

Visa tai dėjosi brėkstant. Pradžiai, žmonės galėjo geriau pamatyti pačius riaušėninkus. Tai buvo labai įvairiaplaukė minia: čia buvo ir vietinių visokių amatu, laisvų padaužų, darbininkų dirbančių prie kelių, keletas kaimiečių ir visai nepažįstamų, niekad Tauragėj nematytų žmonių. Visi buvo apsitaisę civiliskai ir prie krutinų turėjo prisidėję po balta ženklą, kiti po raudoną. Tie ženklai buvo įvairūs: kas buvo prisisėges nosinę, kas balto audeklė gabašėlį, kas balta popiergaļ ar staciai nuo papirusų susūcija pakelį. Vieni jų labai sujaudintais veidais, kiti šypsodamiesi, kaip per kokią komediją, lakstė po miestą iš vienos vietos i kitą, puldavo i trobų viduri ir reikalavo valgyt, kiti veržėsi i krautuves ir iš jų paėmė, ką tik galėjo, be pinigų.

Apie 8 val. susirinkus Lietuvos Banko tarnautojams, i banko vidų įsiveržė bursys riaušėninkų, su Soltanu prysaky, ir, atstatę šautuvus tarnautojams i krutines, pareikalavo tuojai išduot 200,000 litų ir visus pinigus, kiek turi dileriais. Paėmęs pinigų, Soltanas išdavė raštėlį su parašu. Su pinigais Soltanas nubėgo pas Mikulskį i „štaba“ ir, matyt, ten juos pasidalino.

Riaušėninkų skaičius tuo tarpu vis didėjo, nes jie smurtu atsisarė nuo kelio ir nuo lauku darbininkų ir gavėse traukė už rankų prisidėt prie jų kiekvieną praėvį. Kiti iš jų prie to šaukė: „Galas buržujams ir fašistams!“

Riaušėninkai susiskirstė i keletą atskirų grupių, kurios susiedamos tarpe savės tarės, kas toliau daryt. Kai kurios tų grupių tuojau rekvizavo stovėjusius vietinius ir iš kitar atvaždėjusius automobilius ir grąšindamį šautuvu šoferiams reikalavo juos vežiot po apylinkes.

Idienojus, riaušėninkų tarpe pasirodė girtų. Kiti jų visai pamiršo apie savo „sukilimą“ ir suėję i namus. Nuo 12 val. riaušėninkų skaičius emė mažėt: vieni iš jų buvo išvažinėję i apylinkes, kiti metę ginklą spruko, kur galėjo, nujausdami, kad iš to nieko gero nebūs, tik vienas kitas atkaklesnis kalbėjo, kad jau visur Lietuvoj atėjęs galas buržujams, kad i pagelbą jiems ateina kariuomenės dalis.

Apie 1 val. kažin kur netoliesia pasigirdo kulkošvaidžio šaudymas. Vieni riaušėninkai tvirtino, kad tai jiems ateina pagelba, o kiti nusigandę snėliojo, kad tai prieš juos ateina ierą.

Apie tą laiką dingo iš Tauragės ir riaušėninkų vadai Soltanas ir Mikulskis, metė savo negudrus draugus jų likimui. Tarp 3 ir 4 val. po pietų pasirodė

Tauragėj pirmieji kareiviai. Tai žinia elektros greitumu apibėgo visą miestelį, ir riaušėninkų gatvėse neliko nė vieno. Tik paaiškėjus, kad kareivių yra marža, atsirado drąsuoji, kurie net su ginklais pradėjo viešai rodytis arba bėgti iš miestelio. Tokie buvo gaudomi ir suimami. Vienas riaušėninkų pavarde Žibartas, net mėgino šaut i kareivius, bet buvo jų sužeistas per juosmenį. Kiti išsislapstė po namus. Vietos gyventojai, įpykdyti banditų anksti rytą, ypatingu džiaugsmu patiko kareivius ir padėjo jiems suminėt visus dalyvius. Suimtieji gausingai nurodinėjo savo draugus, ir ligi vakaro rugsėjo 9 d. riaušėninkai buvo išgaudyti, tvarka atstatyta ir visas įvykis likviduotas.

Iš kalėjimo buvo sukilėlių paleisti visi buvę suareštuoti, i jų vietą kišami kai kurių valstybinių įstaigų tarnautojai. Priartinant musų kareiviams, riaušėninkai siulė per langą i mest rankinių granatų, kad iš tarnautojų liktų tik tai „šlapią vietą“, kaip jie sakė.

III. KAIP REAGAVO APYLINKĖ

Vietinių miestelių ir valstijų gyventojai, pajūtę, kad Tauragėje kai kas negerai, policijos ir vietos inteligentų iniciatyva tuojau mobilizavosi šaliai ir savanoriai, darė prie visų kelių užtvaras, tikrino po juos vykstantį žmonių dokumentus, suimnėję įtartinus ir siuntė i Tauragę pažint. Susimobilizavusių tokiu budu buvo tarp 20 ir 50 žmonių Kelmėj, Raseiniuose, Šilalėj, Linkuvoj ir kitur.

Viso sulaukytųjų ir pristatytų i Tauragę buvo daugiau, kaip 200. Netoli pusė jų šiuo metu yra paleista, išaiskinus jų nedalyvavimą.

Apie Tauragė aplinkiniai gyventojai atsliepią labai nepalankiai, juokaudami.

IV. KARO LAUKO TEISMO VEIKIMAS

Nuo rugsėjo 10 d. Tauragėje veikia karo lauko teismas, kuris nagrinėja riaušėninkų bylas. Rugsėjo 12 d. posėdy išnagrinėjo šesiu svarbiausių suimtųjų kalinių bylas:

Kudzonio, Kodaro, Plechavičiaus, Pauliuko, Purnicko ir Kazlausko. Karo lauko teismas, nustatęs jų neabejotiną kaltbę ir dalyvavimą riaušėse, nuteisė juos visus mirties bausme. Sprendimas 4 val. rytą įvykdytas, visi šeši riaušėninkai sušaudyti.

Korespondentui teko matyt nuteistuosius prieš mirtį ir su jais kalbėt. Visi jie daro neinteligentų, žiaurių žmonių įspudį. I mano klausimus, kokio tikslo jie norėjo pasiekt savo riaušėmis, jie atsakė, kad patys nežina, ir teisinasi, kad juos neva priverstinai atvarė dalyviai, nors kiti jų, užimant apskrities valdybą ir apiplėšiant Lietuvos Banką, labai žiauriai grąsino tarnautojams, atstatę šautuvus i krutinę.

Šiandien, rugsėjo 13 d., karo lauko teismas nagrinės toliau bylas. Tarp suimtųjų yra keletas nepilnamečių, kurie del savo dalyvavimo ir iniciatyvos riaušėse turėtų but nubausti smarkiausia—mirties bausme, bet nepilni metai juos nuo to išgelbės. („Lietuva“)

SALČIAI IR SNIEGAS VAKARUOSE

Kansas City, Mo., rugs. 26. Šalnos ir žieminis sniegas aplankė Colorado, Wyoming

Miron Cristea, Rumunijos patriarkas, vienas trijų regentų paskirtų valdyt Rumuniją, kol Karalius Mykolas sueis i metus.

ir Kansas valstijas. Juodosius Kalnus apklojo keturios pėdos sniego. Šalčiai palengva slenka i rytus. Ankstyba žiema nēmaža pakenks derliams.

DIDELĖ PASKOLA LENKIJAI

Varšuva, Lenk., rugs. 26. Finansų ministerija užgyrė \$10,000,000 paskolą gaunamą iš grupės amerikonių finansierių. Paskola bus naudojama statybai.

VANZETTI SESUO ISKELIAUJA

Boston, Mass., rugs. 26. Luigia Vanzetti, sesuo Bartolomeo Vanzetti, nužudyto elektros kedėj pereiną mėnesį, gyžta i Italiją, išbuvus Amerike mėnesį laiko. Ji vežas su savim Sacco ir Vanzetti lavonų pelenus.

MUSSOLINI ŠEIMYNA PASIDAUGINO

Roma, rugs. 27. — Donna Rachele Mussolini, Italijos premiero žmona, pagimėdė sunų, kurį pakrikštys vardu Romano. Mussoliniai dabar turi keturius vaikus — Eda, Vitorio, Bruno ir Romano.

LENKAI PRIĖMĖ MAIŠTININKUS

Ryga. (Elta). „Eltos“ pranešimu iš Varšuvos, rugsėjo 9 d. ties Valkininkais per demarkacijos liniją perėjo lenkų pusėn buvusieji Lietuvos Seimo socialdemokratų frakcijos nariai Paplauskas ir Kedys. 13 rugsėjo abu ap-

lankė Vilmiaus vaivada, prašydami jo leist jiems apsigyvent Lenkijoj. Lenkų įstaigų prašymą patenkinusios.

SUSAUDĖ 18 BANDITŲ

Nogales, Ariz., rugs. 27. — Mieste Tepic, Meksikoj, viešoje aikštėje buvo sustatyta ir sušaudyta 18 banditų. Vėliau jų lavonai buvo pakarti i medžius su persergėjančiomis iškabomis.

IESKOMI MAIŠTININKAI

Iš Kretingos apskrities gautomis žiniomis, Kretingos rajone pasirodė itariamias asmuo. Šią naktį su pagelba atvykusių iš 7 pėstininkų pulko kareivių burio, vietos policijos ir šaulių burio padaryti įvairiose vietose paieškosimai, ligšiol tačiau sulaukytų nėra. Paieškosimai tęsiami Latvų rubežiaus kryptimi. 9 d. rugsėjo Skuodo rajone rastas užmuštas vienas asmuo. Vedami tardymai. Kaip patyrėme iš Klaipėdos krašto komendanto Klaipėdos krašte visur ramu.

STRESEMANN RAGINA NUSIGINKLUOT

Geneva, Šveic. — Vokietijos užsienio reikalų sekretorius Dr. Gustav Stresemann Tautų Sąjungos posėdį ragino nusiginklavimą šalių kaipo svarbiausią ir reikalingiausią žingsnį prie įvykinimo pasaulio taikos. Pažymėdamas, kad Vokietija nuo karo laiko yra faktinai nusiginklavus, Stresemann nemato, kodėl kitos šalys negalio padaryt, ypatingai, kad iš jokios pusės pavojaus užpuolimo nėra.

GUB. SMITH KANDIDATURA STIPRĖJA

Washington. — Wiliam G. McAdoo atsakymas nuo kandidatūros i Sup. Valstijų prezidentus sustiprino šansus New Yorko gubernatoriaus Alfredo Smith. Apsireiškusi demokratų partijoje opozicija atrodo per silpna kad daug pakenktų gub. Smith stoviu.

RUSIJA NORI MOKĖT CARO SKOLAS

Paryžius, Franc. — Rusijos sovietų valdžia paskelbė „santaiką“ su Francijos valdžia kaslink apmokėjimo buvusio caro valdžios paskolų. Santaikos propozicija buvo paduota senatoriui De Monzie per ambasadorių Rakovskij ir kartu tas paskelbta spaudoj kaipo užbaigtas da-

lykas. Toks pirmlaikinis skelbimas neįvykdyntų dalykų netinka tarptautinėje taktikoje. Sovietų valdžia šiuo žygiu bando nudildint netaktišką pasielgimą p. Rakovskio, pasirašusio po komunistų manifestu, kurstančiu kareivius numest kapitalistų valdžias.

FAŠISTAMS NEDUOS PILIETYSTĖS POPIERŲ

Washington. — Darbo sekretorius Davis ir kiti Darbo Departamento oficialai priešinosi fašistų gavimui Sup. Valstijų pilietystės popierų. Fašizmo prisaiška riša ypatai prie savo gimtos šalies ir nedaleidžia bet geru piliečiu kitos šalies. Sekretorius Davis pareiškė, kad fašistų leidimas i Ameriką gali but ap sunkintas taip kaip anarchistų ir komunistų. Tas projektas bus paduotas kongresui del apsvarytymo.

PELENAI ISBARSTYTI IS ORLAIIVIO

Maskva, Rus.—Walter C. Whiffen, Maskvos korespondentas nuo Associated Press neseniai mirė Maskvoj. Vėlionis turėjo nepaprastas laidotuves. Jo kunas buvo sudegintas, pelenai išbarstyti i orą iš orlaivio. Sulig vėlionio nora, jo pelenai buvo sudėti i gėlėms padengtą urną ir pakelti orlaiviu i 600 pėdų aukščio. Iš ten pelenai buvo barstyti. Šimtai tukstančių žmonių susirinko pamatyti taip nepaprastas laidotuves. Paskutinis agaltas laidotuvių sekė tikybinge ir civilė ceremonija, kurioje dalyvavo visa Amerikiečių kolonija, daug spaudos atstovų ir nariai svetimšalių atstovybių.

BARON VON MALTZAN LAIDOTUVĖS

Vollrathsruehe, Vok.—Vokietijos ambasadorius i Sup. Valstijas baron Agos Von Maltzan tapo palaidotas savo dvare Gross Luciow tarpe pušių ant nedidelio kalnelio, šalia motinos kapo. Baron von Maltzan pereitą savaitę važiuodamas orlaiviu iš Berlino i Muncheną — užsimušė. Jis paliko senelį tėvą arti 80 metų amžiaus, gyvenantį Gross Luciow dvare.

AŠTUONI PASMERKTI MIRT

Elta praneša, kad sąryšy su Tauragės įvykiais, papil-

domai buvo teisti 22 riaušėninkai. Aštuoni pasmerkti mirt. Jų septyniems mirties bausmė pakeista iki gyvos galvos kalėjimu. Vienam sprendimas įvykdytas. Kiti nubausti kalėjimu įvairiems terminams.

Lietuvos Atstovybė Amerikai.

ŠEŠI PASMERKTI MIRT

Elta praneša, kad rugsėjo devynioliktą vėl spręsta keturiolikos riaušėninkų byla. Šeši pasmerkti mirt, bet bausmė pakeista sunkiojū kalėjimu. Kiti pasmerkti kalėt.

Lietuvos Atstovybė Amerikai.

Laukia Amerikos Legiono

Roma, Ital. — Italijos miestai—Roma, Pisa ir Genoa stropiai ruošiasi prie priėmimo Amerikos legiono kareivių, kurie iš Francijos ketina aplankyti Italijos žymiausias vietas. Legionas po vadovyste kom. Savage bus priimtas atatinkamai. Ketina aplankyti Kolumbo namą, nežinomo kareivio grabvietę. Karalius Viktoras, popiežius Piušas XI ir premieras Mussolini suteiks legionieriams audiencijas.

Ledai arti ekvatoriaus

New York. — Sugrįžė iš kelionės po Afriką Dr. James P. Chapin ir B. L. Sage, Amerikos muziejaus kuratoriai raportavo matę milžiniškus ledynus 50 mylių nuo ekvatoriaus. Chapin ir Sage išbuvo Afrikoj 18 mėnesių, tyrinėjant Afriką. Jų žodžiams kaipo patyrusių gamtos žinovų galima pilnai užsitikėt. Matyti ledynai buvo iškilė 15,400 pėdų virš jurių pavirsiaus. Tyrimotojai atsivežė rinkinį iškimstų paukščių ir kitokių mažų gyvūnų.

Fordo automobiliai Francijoje

Paryžius, Fran. — Henry Ford neužilgio ketina pradėt išdirbimą savo naujos rūšies automobilių mieste Bordeaux, kur turi savo dirbtuves. Nauji Fordo automobiliai bus pigesni už visus dabar esančius Francijoj automobilius. Francijos išdirbėjai rupinasi kaip pasėkmingiau vest konkurenciją su Fordu. Fordo automobiliai išdirbami Francijoj nepatenka po naujo tarifo priespauda.

Žinios iš Lietuvos

PAZYMĖTINI ĮVYKIAI

Klaipėdos krašto rinkimų daviniais, iš bendro 29 atstovų skaičiaus į antrą Seimelį patenka:

Lietuvių 4 (buvo 2); socialdemokratų 3 (buvo 5); komunistų 2; vokiečių liaudies partijos 10 atstovų (buvo 11); vokiečių stambiųjų ūkininkų partijos 10 (buvo 11).

Taigi lietuvių atstovų skaičius šiomet yra padidėjęs dvigubai vokiečių partijų sąskaiton. Klaipėdos socialdemokratams, pereituose rinkimuose ėję išvien su vokiečių partijomis, kurios nieko gero kraštui per savo atstovus nenuveikė, šiomet gavo didelį smūgį ir turėjo užleisti vietą komunistams tuo darydami kraštui tikrą meškos patarnavimą. Vokiečių partijas neabejotinai būtų ištikę dar didesnis pralaimėjimas, jei ne nepatogus ūkininkų dalyvavimui rinkimuose laikas. Ūkininkų dalyvavimas rinkimuose buvo daug mažesnis, negu 1925 m. Tuo tarpu kai užpernai balsavusių skaičius siekė 63,000, šiomet tebesavo tik 54,000.

Tačiau ir faktinasis lietuvių laimėjimas vokiečiams įvarė nemaža baimės. Rinkimų vaisiai jiems aiškiai parodė, kad jokie grąšiniai, terorai prieš lietuvius negali užslopinti vis labiau kylancio jų tautiško susipratimo ir anksčiau ar vėliau Klaipėdos kraštas parodys savo tikrą veidą ir per krašto atstovybę—Seimelį.

Nenuostabi tad, kad Klaipėdos krašto „globėja“—Vokietija tą lietuvių tautišką susipratimą nori atgrąsinti ukišku spaudimu. Dar rinkimų metu vokiečių partijų vadai, kaip žinoma, grąšė ūkininkams, kad Vokietijos siena jų produktams bus uždaryta, jei nebalsuosią už vokiškų sąrašus. Tie grąšiniai dabar pradeda virst tikrąybė. Prūsų žemės ūkio ministeris, Klaipėdos vokiečių spaudos pranešimu, šiomis dienomis jau uždraudė įvežt iš Klaipėdos krašto gyvulių mėšai. Draudimas esą remiamas tariamoju gyvulių ligų išsiplėtimu. Suprantama, kad šis žygis nieku neparemtas, nes visoj Lietuvoj jokių gyvulių ligų išsiplatinimo nėra.

Rugsėjo 1 d. Zenevoj prasidėjo Tautų Sąjungos tarybos, o rugsėjo 5 d. atidaryti ir sąjungos visumos posėdžiai. Tiek tarybos, tiek visumos darbai apima labai placią ir svarbią programą.

Tautų Sąjungos tarybos darbų tvarkon įtraukti net keli klausimai, liečia laisvąjį Dancigo miestą; Vokietijos atstovo paskyrimą į Tautų Sąjungos kolonijų mandatų komisiją, kur iki šiol ji vietos neturėjo; pranešimai apie spaudos, susisiekimo, gamtos katastrofų konferencijas ir kiti klausimai.

Visumos posėdžiuos turės but perrinkti trys neuolatiniai Tautų Sąjungos tarybos nariai, kurią iš Baltijos valstybių kandidate

išstatyta ir Suomija. Jos kandidatūrą, be kitų valstybių, remia taip pat Anglija. Toliau bus svarstomi nusiąginklavimo, piniginiai ir tarptautinio ūkio klausimai. Taip pat bus paliesta ir padėtis Kinijoje.

Lenkai, norėdami parodyt savo tariamąjį taikingumą, įteikė Tautų Sąjungai visuotino nepuolimo projektą, kuris, veikiausiai, bus priimtas svarstant nusiąginklavimo klausimą.

Nemažai kalbų suvažiavusių diplomatų tarpe sukelia vidujinis Tautų Sąjungos negalavimas, pasireiškęs išstojimu iš jos prancuzų ir anglų atstovų Žuvenelio ir lordo Sesilio. Žuvenelis savo išstojimą parėmė tuo, kad Prancuzijos vyriausybė nesiekianti perdavinti Tautų Sąjungai svarbesnius prancuzų dominancius tarptautinio pobūdžio klausimus, kurie panaudojant Tautų Sąjungą su kai kurių mažų valstybių pagalba galėtų but išspręsti Prancuzijos naudai. Tuo tarpu Sesilis apkalitno savo vyriausybę per dideliu palankumu Prancuzijai ir reikalavo didesnio veikumo Tautų Sąjungoj, kad ir suartėjimo su Vokietija kaina, bet ne Prancuzijos naudai. Tie nesupratimai ir atvedė prie abiejų diplomatų atsistatydinimo.

Idomu, kad į Zenevos posėdžius šį kartą yra suvažiavę daugiau, kaip 20 įvairių kraštų užsienių reikalų ministrų. Lietuvai šioj Tautų Sąjungos sesijoje atstovauja ministeris pirmininkas ir užsienių reikalų ministeris prof. Voldemaras, kaip delegacijos pirmininkas, ir užsienių reikalų ministerijos direktorius d-ras Zaunius bei Lietuvos ministeris Vokietijoje p. Sidzikauskas, kaip nariai. Kaip praneša užsienio spauda, latvių užsienių reikalų ministeris Ciелens tes Zenevoj su prof. Voldemaru per savo vizitą Kaune pradėtos pasitarimus tarpusavės trečiųjų teismo ir kitų sutarčių klausimais. A. Cvs.

VOKIEČIAI VĖL UŽDRAUDĖ ĮVEŽT MĖŠĄ Kaunas, IX. 6.—„Memeler Dampfboot“ 207 Nr. paskelbė žinutę, kad Prusijos žemės ūkio ministerio įsakymu nuo š. m. rugsėjo 6 dienos uždaroma siena įvežt iš Klaipėdos krašto galvijų ir veršių mėšai. Tai esą daroma del pasireiškusios Klaipėdos krašte gyvulių epidemijos.

Atleidinėja lietuviškai nemokančius valdininkus. Susisiekimo ministerijos valdytojo įsakymu, atleistas iš tarnybos geležinkelių valdybos komercijos skyriaus vedėjas inžinierius Č. Liandsbergis, kuris nuo 1922 m. tarnaudamas susisiekimo ministerijoje neišmoko valstybinės kalbos ir del tos pat priežasties atleista vertėja Čepinskienė.

Kada gi liausis akiplėšos lenkai kabinėtis. Rugsėjo 31 d. keli lenkų karininkai su Vilniaus storasta atvykę į demarkacijos liniją pareiškė, kad lenkų karo valdžia reikalaujanti per 48 val. grąžinti jiems šiapus demarkacijos linijos seniau sumtus du peoviakus ir dar vieną lenką. Jei per tą laiką jų reikalavimo neįspildysia, tai lenkų karo valdžia pasilikanti laisvas rankas veikt. Del šio lenkų ultimatumo mūsų vyriausybė įteikė notą visų valstybių Kaune atstovams.

Respublikos Prezidentas aplankė kai kurias Trakų apskrities vietas. Pakeliui visur buvo gyventojų iškilmingai sutinkamas.

Vidaus reikalų ministerijos piliečių apsaugos departamento direktoriaus pareigas eit skiriamas p. J. Budrys.

Pragyvenimo minimumas. Š. m. Pragyvenimo brangumas rugsėjo mėn. balygtas su praėjusiais mėnesiais kiek sumažėjo. Tuo tarpu

tyje ir imtasi visų reikiamų žygių kovai su pasirodžiusiais susirgimais. Kitose Klaipėdos krašto apskrityse gyvulių susirgimų nėra.

Ištyrę vietoje visas aplinkybes mūsų veterinarijos departamento atstovai priejo prie išvados, kad šis pasirodęs kelių gyvulių susirgimas Lauksargės apylinkėje galėjo but atneštas iš Rytprusių, kur ši liga pasirodo dažnai ir dar šiais metais buvo susirgimų. Didžioje Lietuvoje galvijų plaučių uždegimų nepastebėta ir, be to, pas kalbamą ūkininką šiais metais jokių gyvulių iš D. Lietuvos nebuve, todėl užsikrėtimo pavojaus iš jos pusės negalėjo but.

Priviso daug vilkų. Vaislydavos miškuose A. Panemunės valsčiaus priviso šią vasarą nepaprastai daug vilkų. Kaip girdėt, papiovė net šešis arklis ir daug mulkių gyvulių.

Tranzitas per Lietuvą. Rugsėjo mėnesį per Lietuvą tranzitu perėjo iš Vokietijos į Rusiją 964 vagonai su 11,560 tonomis prekių, o iš Rusijos į Vokietiją 178 vagonai su 2850 tonų prekių. Iš Vokietijos daugumoje ėjo mašinos žemės ūkiui, o iš Rusijos — sviestas, vaisių ir kitų žemės ūkio produktų.

Kiek žasų išvežta. Iš Lietuvos užsienin išvežta žasų: 1923 m. 41,998 štukiai už 529,1 tukstantį litų; 1924 m. 269,280 štukų už 3,701,6 tukstančius litų; 1925 m. 188,723 štukius už 2,636,7 tukstančius litų.

Aš ir mano

BRIGGS

Panel 1 (top left): **TAI, NEPARODYK JAU KA NORS NAUJO MANO DRAUGUI! JIS RŪKO NAUJA CIGARETA KURIS ISTIKRUJŲ PUIKUS**

Panel 2 (top middle): **DŽIMI IRGI PERMAINĖ RUŠI... JIS SAKO KAD CIGARETAS KURĮ DABAR RŪKO YRA TOKS ŠVELNUS KAIP MANO VEIDAS**

Panel 3 (top right): **BRANGI MANO! ANDRIUS SAKO KAD JIS MANO KAD JIE TURBUT DEDA KOKIAS PLUNKSNAS VIETOJ TABAKO J VISUS KITUS CIGARETUS KAD TAIP DRASKO GERKLE**

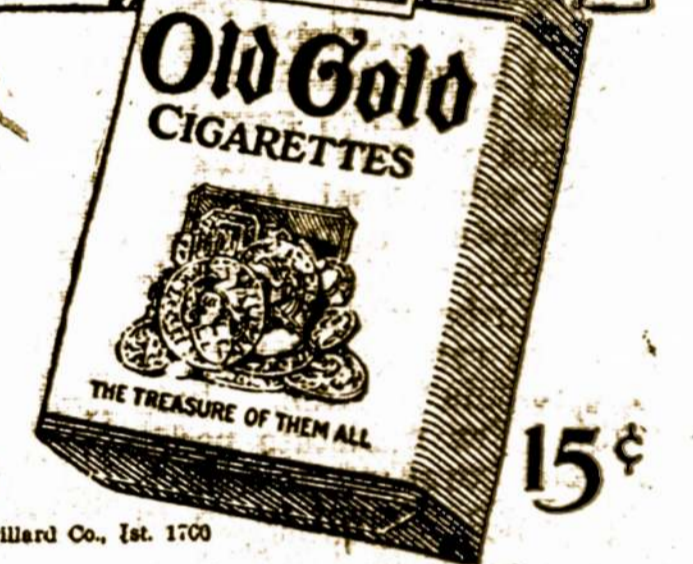
Panel 4 (middle left): **DŽIMIS SENIAU KOŠĖJO BAIŠIAI, BŪT SUSTOJO KADA PRADĖJO RUKYTI NAUJA RUŠI**

Panel 5 (middle middle): **JI-MANE- NUVARGINA PASAKO-DAMA, KAIP JOS MEILUŽIS VISUOMET SULYG DIENOS... GAL JI MANO KAD ANDRIUS NEGIRDEJES APİE OLD GOLDS**

Panel 6 (middle right): **MY GOODNESS! KAIP JI NUSISTEBĖTŲ KAD ŽINOTŲ KAD DŽIMIS DABAR RŪKO OLD GOLDS.**

OLD GOLD

Tai švelnesnis ir geresnis cigaretas
Išrukysi vežimą ir kosulio neturėsi.

Produktas P. Lorillard Co. Est. 1700

kai birželio mėn. vienam suaugusiam žmogui pragyvenimo minimumas siekė 115 litų, o liepos mėn.—112 litų, rugsėjo mėn. jis sumažėjo iki 110 lit. Šeimai iš 5-kių žmonių birželio mėn. pragyvenimo minimumas buvo lygus 315 lit., liepos mėn. 304 lit., tuo tarpu rugsėjo mėn. 296 lit. Prieškarinis pragyvenimo minimumas vienam suaugusiam žmogui siekė 93 litus, o šeimai iš 5-kių žmonių—212 litų.

Klaipėdos krašto gubernatorių p. Merkys Respublikos Prezidento aktu nuo rugsėjo 1 d. paskirtas gubernatorium ministerio teisėmis.

Statys Kaune du naujus tiltus. Ministerių kabinetas apsvartęs Aleksoto ir Viiliampolės Slabados tiltų statymą, principe nutarė šiu tiltų statymą pavest firmai Hoeygard ir Schulz. Del to pas ministerį pirmininką buvo atsilankius Slabados gyventojų delegacija išreikšt padėką del galutinio nutarimo statyt tiltus.

Įvairios Žinios

Užsimušė su sklėtu Paderborn, Vok. — Lakun Klenberger nelaimingai užbaigė savo bandymą nusiųleist su sklėtu (parašutu) nuo orlaivių. Išsokęs iš orlaivio esančio 2000 pėdų aukšty, jis krito žemyn ir užsimušė. Sklėtās laikų neatšidarė.

Oro transporto paroda Kopenhagen, Dan. —Tarpštaitinė Oro transporto paroda sukėlė daug užsintere savimo po visą Europą. Paroda atsibuvo Kopenhagene. Geriausai lakunai iš visų Europos šalių dalyvavo šioj parodoj, žavėdami visuomenę savo nepaprastu gabumu valdyt orlaivių mašinas. Įvairios rušies ir didumo orlaivių buvo privežta parodon iš visur. Modeliai ir

Nereikalauja vizų Berlinas, Vok. — Vokietijos pasportų užžiura pranešė parubežiu oficialams sto-

tyse Bentheim, Aix-la-Chapelle, Kehl ir Basel, nereikalaut nuo įvažiuojančių Vokietijon amerikiečių Vokietijos vizų, pasitenkinant vien pasportais. Tačiau tie įstatai turi galią tik tai iki 31 spalio šiu metų jeigu neatsiraštų užtektinai norinčių pasinaudot iš šio palengvino, tad vizos bus reikalaujamos kaip ir pirmiau.

Du žuvo orlaivio nelaimėje Berlinas, Vok. — Lakunas Vokietijos komercijos orlaivio su moteria pasažiere užsimušė, kuomet orlaivis krito arti Blenkenburg, Turingijoje. Dvi kitos moterys sunkiai sužeistos.

Naujas Sovietų ambasadorius Lenkijon Maskva, Rus. — D. V. Bogomolov, buvusis sovietų atstovybės Anglijoj sekretorius paskirtas atstovu į Lenkiją vieton nužudyto Varšuvoj M. Voikovo. Lenkijos valdžia patenkinta šiuo paskyrimu.

Norėjo susaūdyt pačią Hamburg, Vok. — Franz Krummel surišo savo žmoną ir ikišo ją į ledaunę, kad susaltų. Jos vaikas netikėtai rado motiną ir išgelbėjo ją nuo mirties pavojaus.

Oro kelionė į rytus Cologne, Vok. — Liet. Ot Koennecke, Vokietijos lakunas su dviem pasažierais išlėkė iš Cologne į Rytus. Iš ten jis ketina pasiekt Ameriką lengviau negu per Atlantiką. Koenecke iš pradžių manė lėkt į Ameriką per Atlantiką. Blogas oras ir vėliausi oro kelionių nepasisekimai privertė jį pakeist pirmutinį planą. Su savo orlaiviu „Germania“ lakunai pasiekt Angorą, Turkijoje.

planai orlaivių įvairių pasaulio orlaivių dirbtuvių turėjo vietą parodoj. Abelnai paroda buvo labai įdomi ir pasekminga.

Sklėtų pramonė pakilo Paryžius, Franc.—Lietin ga šiu metų vasara žymiai pakėlė sklėtų išdirbystę Francijoje ir kitose šalyse. Francijoje šios vasaros kaip ir visišškai nebuvo. Lietuvos nuo pradžios birželio iki rugsėjo be palovos.

Amerikietis Lygos taryboje Geneva, Šveic. — George W. Wickersham bus vienas iš penkių juristų, paskirtų Tautų Lygos teisių apdirbimui. Teisės bus paduotos peržiūrėjimui tarptautinei konferencijai, ruošiamai Hagoje 1928 metuose. Suv. Valstijų valdžia užgyrė planą konferencijos, kurioj Amerika dalyvaus oficialiai.

Levimo kelionė į Indiją Cranwell, Angl. — Po ilgų rengimų ir atidėliojimų Charles Levine ir lakunas Walter G. Hinchcliffe pasikelė iš Cranwell kelionėn į Indiją. Pakeliuje mašina orlaivio Columbia sugedo ir lakunai privirsti buvo nusileist.

Metallurgų ekskursija London, Ang. — Skaitilinga Anglijos metallurgų ekskursija ruošiasi važiuot į Metallurgų Kongresą Montreal, Kanad. Tarpe 252 metallurgijos profesijos narių randasi vos viena moteris, panelė C. F. Elam, yra vietinatinė pasaulij metallurgė.

Pereitą seštadienį jie pasikelė kelionėn į Basrą, Irak. Nuo to laiko apie juos nieko negirdėt.

Turi lėkt aukštai virš ligoninių Berlinas, Vok. — Vokietijos sanitorijų ir ligoninių priežiurą padavė prašymą, i Vokietijos lakunų draugiją, kad išakytų orlaivių vadams pasikelt aukščiau lekiant pro ligonines, idant savo užimu nenervuotų ligonius. Draugija prisizadėjo tėmyt vietas, kur matyt plėvesuojant.

Isadoros Duncan laidotuvės Paryžius, Franc. — sulig vėlionės Isadoros Duncan pareikšto noro, jos kunas tapo sudėgintas Paryžiaus krematorijoje. Amerikos šokikės draugai palaidojo jos pelenus muzikai atliekant Bach Concerto sulig mirusios artistės prašymo. Pelenai palaidoti Pere Lachaise kapinėse.

Joffre jau silpnas Paryžius, Franc. — Vienas iš pasižymėjusių pasaulio karo vadų gen. Joffre jau eina silpnyn. Visur kviečiamas dalyvaui pokiliuose rengiamuose del Amerikos Legiono turėjo atsiskait iš priežasties silpnos sveikatos. „Papa“ Joffre jau arti 80 metų amžiaus, 1917 metuose jis lankėsi Amerike, bet nuo to laiko daug paseno.

GEDIMINO AINIO JUBILIEJUS

Rugsėjo 7 dieną sukako 65 metai kaip gimė tiesioginis Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio ainis Jonas, Jono s., Gedimino Beržanskis Klautis. Per metų eilę jubilias kovojo del savo vardo, istisus 30 metų jis kruopščiai rinko žinias apie savo garsiąją giminę. Kam bus tekę arčiau susipažint su kunigaikščiu ir pabuvot jo svečiuose namuose, tas, be abejo, bus matęs tas kruvas bylų ir dokumentų, kurie įrodo, kad šios dienos jubilias tikrai yra Gedimino ainis. Reikia matyt, su kokia meile jis varto popierų lakštus, reikia išgirst, kaip staiga didingas darosi jo balsas, išvardinant begalinę virtinę vardų, kurių gimimo dienos skiria nuo šios dienos 600 ir daugiau metų!

Per metų eilę mūsų sostinės Vilniaus įkurėjo Gedimino ainiai šakojosi, daugėjo, mirė, išstautėjo. Lenkų diduomenės garsieji vardai, rusų kunigaikščiai Trubecikai, Golicinai, Chovanskiai — vis tai Gedimino ainiai. Bet jau niekas neberšia juos su mūsų kraštu, jie net nebegalėtų įrodyt savo kilmės iš mūsų valdžiusios dinastijos. Vieni Beržanskiai Klausučiai beliko, kurie dokumentaliai išveda savo kilmę iš Gedimino.

Šios dienos jubiliaso giminė dar prieš 150 metų apsigyveno Rekėčiuose, Vieksnių valsčiuje, atsidanginusi čia iš Gordiškių, Kaitinėnuose. Įdomi istorija, kaip ši šaka išliko Lietuvoj. Vienas jos bočių už nuopelnus karuose buvo apdovanotas didžiausiais žemės plotais Poltavos, Černigovo ir Minskų gubernijose. Bet iš istorijos žinomas Bogdano Chmelnicio sukilimas visus turtus sunaikino, o jo savininkai buvo priversti grįžt Lietuvon, į Vieksnius. Tokiu būdu šios giminės vyriausia šaka jau ilgą amžių apsigyveno Lietuvoj. Čia giminė turėjo nedidelius dvarus. Įgailinui jie nyko, giminė nusigyveno ir dabar jos atstovai gyvena vargingą gyvenimą, mažuo-

se ukiuose, dirba amatininko darba, o vienas atstovas tarnauja sargu Vieksnių gimnazijoje.

Kai jubilias rupinosi kunigaikščių teisių pripažinimu savo giminėms, rusų istaigos stebėjosi, kaip galėjo rinko žinias apie savo garsiąją giminę. Kam bus tekę arčiau susipažint su kunigaikščiu ir pabuvot jo svečiuose namuose, tas, be abejo, bus matęs tas kruvas bylų ir dokumentų, kurie įrodo, kad šios dienos jubilias tikrai yra Gedimino ainis. Reikia matyt, su kokia meile jis varto popierų lakštus, reikia išgirst, kaip staiga didingas darosi jo balsas, išvardinant begalinę virtinę vardų, kurių gimimo dienos skiria nuo šios dienos 600 ir daugiau metų!

Per metų eilę mūsų sostinės Vilniaus įkurėjo Gedimino ainiai šakojosi, daugėjo, mirė, išstautėjo. Lenkų diduomenės garsieji vardai, rusų kunigaikščiai Trubecikai, Golicinai, Chovanskiai — vis tai Gedimino ainiai. Bet jau niekas neberšia juos su mūsų kraštu, jie net nebegalėtų įrodyt savo kilmės iš mūsų valdžiusios dinastijos. Vieni Beržanskiai Klausučiai beliko, kurie dokumentaliai išveda savo kilmę iš Gedimino.

Šios dienos jubiliaso giminė dar prieš 150 metų apsigyveno Rekėčiuose, Vieksnių valsčiuje, atsidanginusi čia iš Gordiškių, Kaitinėnuose. Įdomi istorija, kaip ši šaka išliko Lietuvoj. Vienas jos bočių už nuopelnus karuose buvo apdovanotas didžiausiais žemės plotais Poltavos, Černigovo ir Minskų gubernijose. Bet iš istorijos žinomas Bogdano Chmelnicio sukilimas visus turtus sunaikino, o jo savininkai buvo priversti grįžt Lietuvon, į Vieksnius. Tokiu būdu šios giminės vyriausia šaka jau ilgą amžių apsigyveno Lietuvoj. Čia giminė turėjo nedidelius dvarus. Įgailinui jie nyko, giminė nusigyveno ir dabar jos atstovai gyvena vargingą gyvenimą, mažuo-

AMERIKOS PILIETYBĖ

Patilpus laikraščiuose straipsnelius apie Amerikos pilietybę, pasirodo, kad daugelis žmonių, 9 iš 10, yra pamiršę savo atkeliavimo laiką — mėnesį, dieną ir metus, net pamiršę kur sėdo ant laivo, kuriuomi atplaukė į Ameriką.

Deliai neatminimo laivo vardo yra menka bėda; svarbiausiu dalyku yra padavimas mėnesio ir metų — teisingai, ir kur sėdo ant laivo (šipo). Tačiau lygiai yra svarbu ir dienos padavimas, kurioje apleista laivas.

Dauguma atsišaukusių paduoda meto laikus: pavasarį, vasarą, ir rudenį, kada atkeliavę, "kaip Rooseveltas stoji?" Tulasis paduoda, kad atkeliavęs iš Bremen, su laivu "Bremen," balandžio 17, 1912, kada jis atkeliavo su laivu "Rhein" balandžio 21, 1911 metais. Netikras padavimas laiko padaro tiktai bergždžią darbą ieškojime,

kurio tai darbo nė dalinai neapmoka.

Paprastai dauguma žinių apie atkeliavimą yra paduodama tik pagal "sugalvojimą," o ne faktą, ir kas tada tokio vardą gal surast?

Mūsų Jonas Jurgaitis persimainė į John Young'ą ir aplikacijoje antroms popierams padavė atkeliavęs iš Libau su laivu "Russia" (darta). Valdžia sugrąžino aplikaciją, jog John Young'o neradusi.

Uršulė Burokiutė, nori keliaut Lietuvon aplankyti tėvus ir paduoda datas. Nerandama. Kitu kartu praneša, kad ji atkeliavusi su Jurgiu ant vienos šipkortės. Jurgis surandamas ir Uršulė kaip Jurgienė atkeliavusi. Už tokį darbą dar 4 centus laiškam pridėjau.

Mikasa, tikras "Jurgis" — paduoda atkeliavęs Balandžio 26. Nerandama. Su rustybe atsiunčia savo užsieninį

Amerikos Žinios

Dempsey pralošė

Chicago, Ill., rugsėjo 22 d. atsibuvo kumštinių Jack Dempsey ir Gene Tunney ristinės, kurios užsibaigė Tunney's pergale. Septin-

pasą prirodymui; paso antspaudas parodo "Jurgį" iš Liepojaus išplaukusį birželio 5—40 dienų vėliau.

Juozas X. jau tris kartus padavė aplikaciją antrom popierom ir valdžia vis sugrąžino nerandanti jo vardo. Perieškojus paduotojo mėnesio ateivių surašus be pražiurėjimo — nerasta. Tada Juozas atkeliavo kitame mėnesyje ir gal kituose metuose, bet kuriuose, į kurių galą?

Tunney pasiliko championu

Chicago, Ill. — Pergalėjęs Dempsey Gene Tunney pasiliko pirmu pasaulio kumštintinku ant toliau, koliai koks nors kumštintinkas atsiras paveržt jam tą garbę. Su garbe čempiono eina ir gėri pinigai. Šios muštynės su Dempsey atnešė Tunney 900,000 dolerių. Dempsey gavo 450,000. Kumštynių rengėas Tex Rickard po apmokėjimo taksų ir visų išlaidų pasiliko virš pusę milijono dolerių. Dempsey ketina daugiau nesimušt. Iš viso tos muštynės davė \$2,650,000 įplaukų.

Alkoholis sudegė

New Bedford. — Elektros kibirkštis nuo tramvajaus pasiekė sukruata ant stoties alkoholi, kuris užsiliepsnavo ir beveik visas sudegė. Alkoholis buvo paimtas nuo Belgijos laivo keli mėnesiai atgal. Nupirkas Worcester firmos Brewer & Co. laukė išsiuntimo. Nuostoliai dideli, nes iš viso sudegė 33 šimtai galionų.

Komercijos laivynas sumažėjo

Washington. — Alfred H. Haag Suv. Valstijų Shipping Board oficialas perspėja, kad į 16 metų Suvienytų Valstijų komercijos laivynas ant tiek sumažės, kad neliks beveik nieko. Kongreso privalumas kreipt domą į tą dalyką ir pasirūpint apie veiklų padidinimą minėto laivyno.

Du žuvo orlaivių lenktynėse

Long Valley, N. J. — Nelaimė atsitiko orlaivių lenktynėse iš Roosevelt Field į Spokane, Wash. Pirmutinis išlėkusi lenktyniaut orlaivis nukrito prie Long Valley, N. J. Lakunas R. E. Hudson ir jo draugas J. E. Rodike užsimušė. Rodike užsimušė ant vietos. Hudson mirė pakeliui į lignonę. Du ukininkai rado sudaužytą orlaivį ir lakunus vieną negyvą, kitą dar kvėpuojantį. Kitos lenktynėse dalyvaujantis orlaivis turėjo nusileist iš priežasties netvarkos mašinoj.

Paralyžius neišnyksta

Washington. — Sveikatos Departamentas praneša apie besiplatinantį kudikių paralyžių. Beveik kiekvienoj valstijoj yra sergančių taja pavojinga liga. Iš viso raportuota 656 susirgimų. Kaip katrose vietose mokyklos tapo uždarytos.

Naujas ambasadorius į Meksiką

Washington. — Prezidentas Coolidge paskyrė New Yorko bankierį Dwight W.

tam atkartojime Dempsey pasisekė parmušt savo priešininką, bet tas pagulėjęs vos 14 sekundų, pasikėlė ir su nepaprastu smarkumu atakavo Dempsey. Dar trys atkartojimai reikalingi buvo nuveikt galingą Dempsey. Atrodo, kad muštynės buvo panašios — Sharkey su Dempsey muštynėm. Dempsey bandė vartot tą patį būdą kumščiaavimo žemiau juostos. Septintame atkartojime jis padėjo Sharkey.

Meksikos tvanas

Mexico City. — Žinios praneša apie didelį tvaną Lerma klony Guanajuato valstijoj. Gu 30,000 ypatų liko be namų. Keli mirties atsitikimai raportuota. Raudonas kryžius darbuojasi pagelbėjimu nukentėjusių. Reikalinga piniginė pagalba; rinkliava aukų prasidėjo.

Moteris dalyvavo žmogžudybė

Haverhill, Mass. — Marė Cvikla iš Lawrence, Mass. tapo areštuota. Ji kaltinama dalyvavime nužudyme Haverhill'io krautuvinko William'o Griffin. Pirmiau minėtos moteries, už tą žmogžudystę patraukti atsakomybėn. Leo Nollin ir Herman Reed.

Banditų darbuotė

Chicago, Ill. — Šeši maskuoti banditai su revolvekais užpuolė Cicero banko pasiuntinį ir atėmė iš jo \$95,000 pinigų. Policija ieško plėšikų; lig šiol nieko nesurado.

Patį kaltinama vyro nužudyme

Hammonton, N. J. — Ponia Margaret Lilliendahl, žymi klubų ir bažnyčios veikėja, yra policijos nužiurėtą užmušime savo vyro daktaro Lilliendahl, kurį neseniai rado nužudytą automobilijje prie kelio. Ponia Lilliendahl teisinosi, kad du negrai užpuolė ją, o jos vyras bandydams ją apgint, tapo užpuoliku auka. Prie automobiliaus su dr. Lilliendahl laivonu policija rado pametus ponios Lilliendahl žiedus ir laikrodėlį ir vėlionio piniginę. Prie automobiliaus policija nesurado kitokių pėdsakių, kaip tik ponios Lilliendahl. Vėlionis porą metų atgal buvo kaltinamas pardavinėjime narkotikų, tačiau baustas už tai nebuvo. Ponia Lilliendahl buvo 30 metų nuo savo vyro jaunėsne.

Karčiamā ant ratų

Santa Cruz, Cal. — Policija pagavo didelį automobilį su bonkom ir stiklais, su sifonais sodės ir geru rinkiniu svaigalus. Automobiliaus vežikas L. Hughes tapo areštuotas.

Paukštis išmėcė gyvatę

Seaford, Del. — Tula šeimyna išvažiavusi automobilium pasivažinėti, turėjo nemalonų atsitikimą. Vaziuojant keliu pro pelkes, paukštis pasikėlęs į pelkės paukštį, turintį snapę gyvatę. Likiant pro automobilį, paukštis sudavė į vežimą. Gyvatė iš snapo išpuolė ir pataitė sėdiniom vežime moterim ant kelių.

Nupuolė nuo 15 aukšto

New York. — Ponia Alice Ardis 24 metų žmona turtinogo pramonininko išpuolė per langą kambario nuo 15-tų lubų ir užsimušė ant vietos. Jos vyro tuomet nebuvo na-

mie. Iš pradžių manyta, kad tai sauzdystė, tačiau pasirodė, kad galėjo but nelaimingas atsitikimas.

Kalbėtojų kontestats

Washington. — Atstovai iš Anglijos, Francijos, Kanados, Meksikos ir Suv. Valstijų dalyvaus Antram Tarptautiniam kalbėtojų kontestaty, kuris atsibus Mexico City. Delegatai išvažiavo, idant pribut laiku. Pirmas posėdis prasidės 30 rugsėjo. Pirmas tos prasmės kontestatas atsibuvo Washingtone.

8000 studentų užsiregistravo

Cambridge, Mass. — Pirmą kart per 292 metu gyvavimo Harvardo universiteto turi taip didelį skaitlių studentų kaip ši rudenį. Lig šiam laikui užsiregistravo 8000 studentų. Pereitais metais buvo 7,983.

Per smarkiai bučiavo

Chicago, Ill. — Irving Auslander apskundė savo pačią teismar, už tai, kad jį bebūčiudodama įkando. Moteris gynėsi, kad netyčiomis įkandė. Pripažinus, kad vyras iš tos pačios priežasties apalpo, moteris gavo kalėjimo bausmės.

Bekojis karininkas pasižymėjo

Denver, Col. — Henry Boulter iš Atchison, Kan., kurčias ir be kojų murininkas, sumušė rekordą greito darbo. Jis sumurina daugiau per dieną negu kiti sveiki darbininkai. Priežastį savo smarkumo Boulter paduoda tą, kad jam nereikia lenktis prie darbo. Negirdėdamas, jis negaišuoja laiko ant pasikalbėjimų. Devyni metai atgal, jis sustatė 41,000 plytų per dieną.

Nelaikė pinigų bankose

Maysville, Ky. — John Thompson 83 metų senis mirė sanatorijoj. Prieš savo mirtį jis pasišaukė savo draugus ir pasakė jiems, kad turi savo namuose paslėpta \$27,000 pinigų. Draugai nuėję į senio namus rado jau kitus ieškant pinigų. Baldai buvo išvartyti, bet pinigų nerado. Kaip kurie iš sukrautų pinigų buvo labai seni. Jų savininkas niekuomet pinigų į bankas nedėjo.

Fordo nauji automobiliai

Detroit, Mich. — Henry Ford nauji šeši cilindrių automobiliai, turinti pasirodė 15 rugsėjo, dar neišejo iš dirbtuvių. Fordas mano, kad nauji automobiliai turės gerą pasekmę. Del jų padirbimo buvo pasamdyta 4000 naujų darbininkų, kas pakėlė visų Fordo darbininkų iki 62,800 skaičių. Kainos naujų automobilių dar nepaskelbta.

Vagystė vidudieny

New York, N. Y. — Dvi stambios vagystės atsibuvo dienos laike, viena Brooklyne, kita Manhattan, New Yorko priemiesčiuose. Brooklyne du banditai užpuolė banko tarnautoją, sumušė jį iki pusbūvii ir atėmė pinigų. Trys banditai iėjo į brangenybių krautuvę Manhattan'e, uždarė savininką krautuvės užpakaliniam

Amerikos Lietuvis
The Lithuanian Weekly published every Thursday by M. Paltanavičius, 14 Vernon Street, Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U.S. — \$2.50
In Foreign Countries — \$3.00
Single copies — 5 cents

Advertising rates on application.

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, eina ketvirtadieniais, leidžiamas per M. Paltanavičia, 14 Vernon Street, Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V. — \$2.50
Kitose valstybėse — \$3.00
Pavieniai egzemplioriai — 5 centai

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914 at the Post Office at Worcester, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

kambarijje, išėmė iš langų brangenybes ir pabėgo.

Pasiskandino pralošęs ant Dempsey dėjibose

Providence, R.I. — H. Lawless iš Pawtucket daug pralošė statydamas ant Jack Dempsey vėliausiose kumštynėse. Susirūpinęs iš priežasties nuostolių, jis pasiskandino.

IVAIROS ŽINIOS.

Amerikos legionieriai pavojuje

Nicea, Franc. — Du specialiai traukiniai laimingai atvyko iš Paryžiaus į Nicea su Amerikos legionieriais. Pasikesinimo ant jų gyvybių netruko, nes susektas buvo sugadinimas gelžkelio rėlių. Vienoj vietoj bomba truko prie gelžkelio, keliose vietose rado dinamitą. Amerikos kareiviai linksmai atsilankė Rivierą, kur buvo žmonių maloniai patikti.

Turkijoj įveda pardavinėjamą vynu

Konstantinopol, Turk. — Turkija lig šiol visuomet buvo prohibicijos šalis, nes moslemo tikyba uždraudžia savo pasekėjams gert svaiginančius gėrimus. Dabartinė progresyviška Turkijos valdžia įveda pardavinėjamą lengvaus vynu, kurį bando išdirbinėt iš savo vaisių. Turkijos vynas bus panašus šampanui.

Laukė žinių apie Dempsey-Tunney kumštynes

Paryžius, Franc. — Amerikos legionieriai visą naktį nemigo belaukiant žinių apie Dempsey-Tunney kumštynes. Žinios apie Tunney pergale pasiekė Paryžių 5 valandą ryte. Legionieriai gerai vynu aplaistė Tunney čempionatą.

TUKSTANČIAI JAUČIA ESANT SAVO PRIEDERME

patart vartot Pepsinic Seltzer del pilvo nesveikatos žmonės, kurie vartojo Pepsinic Seltzer sako, kad tai yra geriausia gyduolė panaikinimui gazy, nevirškinimo, kvaitimo ir pilvų nesveikumų. Jie nėra vartoję geresnės ir už tai nesigali patart jos savo draugams. Jei turi skausmus prie širdies, šone, ar nugaroje, gal pamanysi, jog tai yra širdies liga ar apendicitas ar kepenų kenksmas, bet greičiausiai paeina nuo gazo viduriuose. Arba, jei viduriai nevirškina, paeina nuo nerviškuomo, itempimo dirksnių ar karšto budo. Pepsinic Seltzer yra tikrai stebėtina gyduolė — gali pirtk bile aptiekoj. Saugu duot vaikams. Jei atiektorius neturi, rašyk į Pepsinic Seltzer Co., Worcester, Mass. U.S.A.

PO MEDŽIU.

Mieli broliai ir seserys: — Siomis dienomis teismas davinėjo pilietiškas popieras. Worcesterio teisme buvo keliolika lietuvių, kurie norėjo popieras gaut, bet labai mažai kas gavo iš lietuvių. Bet nereikia pamest vilties popierių gavime. Yra matoma, kad teisdarys labai norėtų kiekvienam popierą duoti, bet vis dar laikosi šalies garbės ir patriotizmo ir sąko: duodu dar metus jums pasilavin šios šalies konstitucijos. Tai matoma, kad vėliau popierus bus galima gaut ir tiems, kurie nėjo į kariuomenę. Butų labai naudinga žinot, kaip kitose vietose gavimas popierių sekasi lietuviams.

Popieros ir pastojimas piliečių šios šalies yra tikrai reikalingas daiktas mums lietuviams. Jos nėra sunku gaut tiems, kurie jų nori, tik reikia nepatingėt ir atidėjus biskį laiko, tą klausimą pasitūdijot.

“Amerikos Lietuivyje” tilpo labai daug informacijų kaslink pilietystės, taipgi mes turime ir knygelę išleidę tiems, kurie norėtų pasimokint; turime ir Suvenyntų Valstijų Konstituciją. Šiais knygeles kiekvienas pigiai sau gali įsigyti ir pasiskaitęs, gerai susipažint su klausimais, kurių reikalauja atsakyti imant pilietiškas popieras.

Tiems, kurie nepamena ant kokio laivo atvažiavo į Ameriką, mes taipgi pagelbėsime surast, tik reikia kiek galint pačiam sužinot tikrą dieną ir metus, kada į Suvenyntas Valstijas pribuvo. Daugumas nepamena nė dienos, nė metų. Tokiems reikia prisimint sau tuos laikus kada į Suvenyntas Valstijas pribuvo; gal tame laike koks svarbus daiktas atsitiko, kuris kaip nors buvo užrašytas. Panašiai, gal kuomet jūs pribuvot į šią šalį, gal keno nors vaikas gimė iš pažįstamų, tai sulig metrikų to vaiko galima būtų savo diena, metai kaip nors atsiskaityt. Taipgi yra atsitikimų, kad kas nors apsidėmė taipgi ir visokių atsitikimų pasitaiko, kad per juos galima susekt ir savo metai ir diena mėne-

sio pribuvimo į šią šalį. Tiems, kurie žino mėnesio dieną ir metus, kada pribuvo į šią šalį, mes pasirūpinime surast ant kokio laivo pribuvo. Tokie dalykai ima nemažai darbo ir laiko, todėl juos iš anksto reikia pradėti rupintis surast.

Nuo 1922 metų moterys jau nepastoja pilietėmis kartu su vyrais, nors vyras ir gauna sau popieras, todėl dabar moterims reikia kaip ir vyras popieros atskirai sau pasirūpint norint Amerikos pilietėmis pastot ir eit visas užduotis, kurios kartu su vyrais reikia pereit visas užduotis. Kurios reikalingos yra popierių gavimui. Merginos, kužios dar nevedę, negali tikėtis, kad apsidė su vyru piliečių, pastos Suvenyntų Valstijų pilietėmis. Dabar netaip kaip prieš 1922 metus. Dabar kiekviena mergina ir moteris turi atskirai nuo vyro popieras sau pasirūpint, taigi nėra ko laukt, bet iš anksto popieras reikia pasirūpint ir pastot pilietėmis atskirai budu nuo vyro.

Nėsant mums lietuviams piliečiais, Amerikoni nesikaito su mumis. Nežiurint kad mes butume ir gabūs ir pasišventę nekuriems dalykams, bet kada prisieina mums su valdžia turėt reikalus, pirmas dalykas ką mes susitinkam, tai klausimą, ar mes esam piliečiai? Nors mes norėtume ir gavėms šlavimo darbą gaut ir

ta be pilietišku popierių mus nepriima. O gyvenime yra labai daug visokių dalykų, kur mes turime susitikt su valdžios reikalais ir vis sutinkam sunkenybes iš tos priežasties.

Norint savo motiną arba tėvą atsiimt pas save iš Lietuvos, Afidavitus gali padaryt tikrai ypata, kuri yra pilietė. Jeigu vyras yra pilietis, jis gali motiną arba tėvą atsiimt, bet negali savo pačios nė motinos nė tėvo paimt. Pati turi sau atskirai popieras turėt, jeigu nori savo tėvus paimt į Ameriką.

Ir taip gyvenime eina visos eilės visokių atsitikimų, kur reikalaujama nuo mus pilietiškuo atskirai ir delto, kaip vyrams, taip ir moterims bei merginoms popierus verta pasirūpint, nes nežinom kada mums jų prireiks. Ar norėsim ką paimt į Ameriką, ar darbo ieškosim iš valdžios, ar patys norėsim parvažiuot ir atlankę savuosius, norėsim atgal į Suvenyntas Valstijas pagrįzt, vis tai mes reikalaušim žinot, ant kokio laivo ir kada mes pribuvom į šią šalį. Todėl turint laiko išvalios, tai reikia pradėt darbuotis. Susirast laikas atvažiavimo ir laivo vardas ant kurio atvažiavai, tada bus galima ir pilietiškas popieras išsiimt, kurios mums, čia gyvenantiems labai yra reikalingos, kad nebut visur paskutiniais. Žmogus.

Lietuviai Amerikoje

LOWELL, MASS.
Visokie nuotikiai

Rugsėjo 18 d., J. Balevičiaus jauniausį sūnų patiko nelaimė. Besisvečiuojant ant J. Mizvesko ukės, nusilaužė koją. Nuvežtas į General Hospital, kur ir dabar tebera. J. Balevičius yra geras tėvynainis, ir gerai vaikus auklėja. Jo vyriausias sūnus yra studentu ant laivo Nantucket, jurininkystės mokykloje. Duktė yra slaugė (nursė) Generali ligoninėje. Ji yra pirmutinė lietuvaite slaugė Lowelly.

Pora savičių atgal, A. Lebednikas, sulaukęs vos 34 metų amžiaus, persikyrė su šiuo pasauliu iš priežasties naminėlės. Paliko žmoną ir du vaikučius. Lebednikas

buvo dar stiprus vyras, bet ta nelaboji “naminė” be laiko patrupino jo amžiu.

V. Trokimavičius, turbūt jauties nelaimingas, nes jo žmona buvo jį apleidus. Trokimavičius yra veiklus — priguli prie trijų draugijų ir daug prisidėjo prie parko pataisymo.

Staknių šeima, pasiruošus keliaut į Worcesterį, išsirengė iš vakaro. Bevažiuojant, jų automobilis apvirt. Visi šeimos nariai buvo sunkiai sužeisti. Nelaimės kaltininku taipgi, girdėjau, buvo nelemtoji naminė.

Rugsėjo 17 d. sudegė Lakeview Park vasarnamis. Vietai buvo labai puiki, prie pat ežero. Nuostolių padaryta \$100,000.

Lowelly darbai gan prastai eina. Geriausiai tuomet tarpu veikia čėverykų krautuvės. Du medvilnio fabrikai visai užsadarė ir žada apleist Lowelij. Žmonės daugumoj liks be darbo. Lietuviai nuo bedarbės nemažai nukentės. Daugelis jų jau apleido Lowelij, ir kiti rengiasi apleist, nes negali gaut darbo. Tuščių butų yra ne 3,000.

D.L.K.Vytauto Kliubas 1 ir 2 d. spalį rengia didelį išvažiavimą. Privažiuos svečių iš kitų miestų. Dalyvaus Neprigulmingos Bažnyčios choras iš Lawrence Mass. 16 d. spalį tas patis kliubas apsiėmė suruošt operetę “Užburtas Kunigaikštis.” Vaidinime dalyvaus artistai iš So. Bostono. Lowellis turėtų tinkamai pristengyt, nes pirmu syk teks matyt toks puikus veikėlis Lowelly.

Vėliau, parašysiu daugiau. Vietinis.

FRANKFORT, N. Y.

Rugsėjo 2, 1927, su šiuo pasauliu persiskyrė Aleksandras Paulavičius, 78 metų amžiaus. Vėlonis buvo pirmutinis šio miesto lietuvis gyventojas. Jis atvyko iš Lietuvos 1890 metais. Jis buvo geras tautietis, mylintis Lietuvą ir lietuvišką kalbą. Musų mjestely yra 22 lietuvių šeiminys, paeinančios nuo Vilniaus krašto. Jose labai mėgiama lenkų kalba. Bet vėlonis Paulavičius istengė sutvert lietuvišką draugiją ir platint lietuvištvę. Jis paėjo iš Bagaslaviškio parapijos, Ukmergės apskrčio. Buvo dar nevedęs. Palaidotas Šv. Petro ir Povilo parapijos kapuose rugsėjo 5, su bažnytinėm apeigom.

Busvės laidotuvėse.

IŠ KNYGOS “AMERIKOS LIETUVIAI”
Leidėjų Komiteto darbuotės

Šiuo prapešu visuomenės žiniai, kad knygos “Amerikos Lietuviai” turinio pagerinimo deliai yra sudarytos dar dvi komisijos:

1) Muzikų Komisija: iš pirm. A. Počiaus ir narių: kun. Ig. Čižausko ir p. J. Čižausko.

2) Ekspertų komisija iš: pirm. p. Šimučio ir narių: ponios A. Nausėdienės, p. Sakalienės ir p. Zdankaus.

Taipgi pranešu, kad pilnateisiu nariu į Literatinę Komisiją teikėsi jeit kun. J. Miliauskas iš Wanamie ir pararėjų tarpan p. dr. A. Račkus, kuris jau labai daug naudingų ir brangių suteikė žinių knygos turinio pagerinimui.

Kun. S. Draugelis,
Leidėjų Kom. Pirm.

PRANEŠIMAS

Kazimiero Buzos vardu, Lietuvos Pasiuntinybės Vašingtono, 1922 m. gegužės mėn. 4 d. išduotą pašą Nr. 14567, laikyt neturinčiu vertės ir radus jį pasiust Lietuvos Generaliniam Konsulatui, 15 Park Row, New York.

NAUJOS KNYGOS

Ekscelencija — keturių veiksmų komedija — kaip amerikiečio butlegerio našlė su duktere pateko į Kauno žulikų nagus, “aukštų žentų” ieškant, iš kurių jas du amerikiečiai laiku išgelbėjo. Parašė K. S. Karpavičius. Išleido “Dirva,” Cleveland, Ohio.

Juodas Karzygis, 1 tomas. Idomi pasaka iš senovės laikų. Parašė K. S. Karpavičius (Vėjas). Spauda “Dirvos,” Cleveland, Ohio.

PILIEČIŲ DĖMESIUI

Einant Lietuvos pasų įstatymu, pilietis, pametęs Lietuvos pasą privalo per 7 dienas pranešt apie tai pasą davusiai arba išdavimą kontroliuojančiai įstaigai.

Amerikoje gyvenantieji Lietuvos piliečiai, sutikti, pasą pametimo nelaimės, patidėliojamai turi kreiptis į Generalinį Konsulatą ir pra reikalą išaiškint, kad vėliau, pasiryžus Lietuvon, kur kitur važiuot, nereikėtų aimanaut ir ilgai laukt kol paco klausimas išsiaišlins.

Pasas yra asmens paliudymas — pilietybės įrodymo dokumentas — jis privalo but saugojamas daug budriau už pinigus.

Lietuvos Gen. Konsulatas New Yorke.

JEI NEVARGTUM, NEKENTETUM...

Jei nevirtum, nekentetum, Vienas kitą nemylėtum, Viens kitą nesustiktum, Liūnas nuo kančių paliktum. Sunkus žmogaus yr likimas: Kančios — tai jį paskyrimas. Kai kentėjimai pražuva, Žmogus gyvas jau nebuva. Nuo dienos musų gimimo Iki valandai mirimo Sunkiai kenčiam, aimanuojam, Vargo parbloktį dejuojam. Kur tik eisi, kur keliausi, Visur daug kentėti gausi. Žemė nėra tokios vietos, Kur nespastų vargas kietas.

TAVO ŽVILGSNIS TAIP MALONUS...

Tavo žvilgsnis taip malonus, Taip meilus nepaprastai, Kad mane vilioj, kaip žvaigždė Danguj šviečiant aukštai. Švelniai skambantis balselis Taip malonus ir saldus, Kad aš jo neatiduočiau Už visus žemės turtus... O viliojantis veidelis Ir saldį jo šypsena — Tai man yr' užvis didžiausia Šiam pasaulyj dovana. Bet aš dvasinę ramybę Nuo to laiko praradau, Kaip tavo visą paveikslą Draug su meile aš gavau. Geras daiktas yra meilė Širdy deganti, karšta, Bet už ją man daug geresnė Ramybė nesudrumsta.

IESKOJIMAI

DZIGMANTAVIČIUS, Jonas, kilęs iš Panevėžio miesto, Amerikon atvykęs pirm 30 m., gyvenęs New Yorke ir kituose miestuose — eina gandai buk jau jis esąs miręs — giminėms norėtųsi apie jo padėtį arba palikimus sužinot.

PLEKAVIČIUS, Jonas, dar 1922 m. gyvenęs Waterbury, Conn., dabar giminėms nėsąs žinomas jo adresas — norėtų žinot.

MIARPILDAS, Jonas, gyvenęs New Yorke, o vėliau New Haven, Conn., bet kur dabar jis yra, žinoti nėra — ieško jo sesuo.

PABĖDINSKAS, Benediktas, kilęs iš Naujamiesčio, Panevėžio apskr., gyvenęs apie Chicago ir Kanadoje — 1920 m. Dabar jokių žinių giminėms neturi.

DIKTONIS (Diktanas) Antanas, mirė Blissville, N. Y., ir paliko nemaža turta. Jo turto apsaugojimu Generalinis Konsulatas rūpinasi ir giminių atsišaukimo arba ju tikslų adresų pranešimo laukia.

Ieškomieji arba apie juos ką nors žinantieji asmens nuolankni prašomi atsiliest šiuo adresu:

Lithuanian Consulate General, 15 Park Row, New York, N.Y.

LAIŠKAI IŠ TOLIMOS KELIONĖS

Jokubas Rautkis, baigęs Worcester Classical High mokyklą pereinaitais metais, įstojo į Massachusetts valstijos jurininkystės mokyklą. Mokykla turi savo laivą U. S. S. Nantucket, kuriuo kas vasarą plaukiama į tolimas šalis. Šią vasarą Nantucketo nuplaukė į Viduržemines (Mediterranean) jūras, kur kur kitur važiuot, nereikėtų aimanaut ir ilgai laukt kol paco klausimas išsiaišlins.

(Taša)

LIEPOS 9.—Visai netekau nuomonės kaslink datų, nežinau kokia diena, reikia pasiklaust. Rodos buvo tik birželio mėnesis, o jau veik pusė liepos praėjo. Paskiausia Jums rašiau iš Majorca salos. Dabar esam pietinėje Francijoje — Nicejoj, gražiausia priepilauka, kurią mes iki šiol pasiekėm. Laivas neįplaukė į pačią priepilauką, bet apsistojo Ville Franche, 5 mylios nuo Nicejos. Į miestą prisiejo važiuot gatvekarium, šonais aukštų kalnų. Iš vienos pusės, važiuojant, matosi aukštata siena, iškirsta kalno akmeniniam šone, Antrojo pusėj, pažiūrėjus šturpa, nes kalnas stačiai nusileidžia į vandenį. Vaizdai gražūs — matosi turduolių villos ant kalnų ar paslėptos kur klojnuse. Esant dar mylios tolimo nuo Nicejos, gatvekaris yra 500 pėdų aukščiausiame miesto. Iš aukšto matosi miesto puikūs namai, parkai, ir Riviera. Riviera turbut garsiausia turduolių žaislavietė. Tai yra ilgas promenadas, 5 mylių ilgio. Iš vienos pusės pamaris ir pavilijonai, iš kitos, nuostabiausiai gražūs viešbučiai ir namai.

Kainos nelabai aukštos. Už aštuonius ir pusę franku (1 fr.—4 centai) pavalgėm, kaip ponai. Mums davė šešių rusių valgius ir vyno. Patarnavimas geras, delto neskundėm palikt po vieną franką “tipo” patarnautojui. Vienos valandos kelionė iš čia pasiekiami Monte Carlo. Keliavom traukiniu, antra klasa. Miestas nedidelis, ant uolos, virš juriu. Pačiam miesto vidury stovi Casino būdinkai, kur žmonės padeda tukstančius frankų ant laimės ratu, ir tankiausiai pralošia. Casino — žibanti vieta — visur veidrodžiai, paauskinimas, drambliakaulių pagražinimai, tapybos gražiausi kuriniai, stovylos... Sunku ir įsivaizdint, kad tokia vieta tikrenybėj egzistuoja. Pats akim negali itikėt. Mes žiopsojom nustebe, o milijonieriai vaikštinėjo po tuos pasakų rumus nepatenkinto-

mis minomis. Atsidžiaugę, grįžom į laivą tuo pačiu keliu — kalnais, pajurėmis, Ville Franche, ir toliau į kelionė.

LIEPOS 12.—Genoa, Italija, didžiausia priepilauka visos mūsų kelionės. Genoa — Kristofa Kolumbo gimtavieta, ir, kaip buvo veik 500 metų atgal, taip ir dabar tebėra dideliu jurų pirklybos centru. Iš čia daugiausia eksportuojama geležis. Miestas neprastas, pajvairintas sodais ir parkais. Kainos pigios. Su kalba dar neturėjom bėdos. Mokant biskį francuziškai įstengiu pats pasiteiraut informacijų, ir nusipirkt kas reikės. Bizniceriai veik visi kalba francuziškai — lupa kiek gali. Paprašo doierio už kokį daiktą, mes pasiūlom 10 centų, prašo keturių dolerių, aišlom 50 centų, ir, galutinai, nusiperkam už 75c. Rinkose, prekės veik visos rankų darbo: skrynutės, stovylos, rėmai, rakandai, vici artistiška padirbti iš medžio ar akmens. Darbas čia pigus — algos tarp 75c. ir \$1.50 dienai.

Mes, visi studentai, aplankėm muziejų — turėjom vadus, kurie išrodinėjo įdomiausias dalykas. Matėm visokių paveikslų, stovylių ir dailės dalykų. Labiausia žingeidavom Kolumbo palikais — jo laivo įtaisymais ir instrumentais. Kolumbui matus, jo lavonas buvo sudėgintas, ir pelenai dabar tebėra muziejuje, laikomi tam tikrame inde.

Vienas dalykas man nepatiko Genoj, tai nedateklusis gatvių. Vietoj gatvių yra aukšti laiptai, nes miestas randasi ant kalno šono. Laipiojant tais begaliniais laiptais, begalo nuvargsti ir kvapo netenki. Gal užtai nesimato daug nutukusių žmonių — gauna užtektinai “exercise”.

LIEPOS 17. Elba — nedidelė sala, priklausanči Italijai. Garsi tuomi, kad Napoleoną pirmiausiai ištremė į šią salą. Jam pasisekė iš čia pabėgt, ir grįžęs Francijon bandė test toliau savo karjerą, kuri visvien nelaimingai užsiibaigė. Elba turi 30,000 gyventojų. Sala apstatyta geležies liejyklomis. Ant vietos kasa ir apdirba geležį. Vieta švari, bet nelygi — visa žemė kalnuota.

(Bus daugiau)

ANT UZSAKYMO

P. Lorillard kompanija išdirbo OLD GOLD ant užsakymo. Tukstančiai žmonių pasisakė kokių cigarečių jie pageidauja ir P. Lorillard Komp. stengėsi jiems įtikti.

OLD GOLD yra naujesnis ir geresnis cigaretas. Duoda Jums naują tabakinį skonį, kod negalit rast kituose cigaretuose.

OLD GOLD įtinka skoniu ir yra priimnus gerklei. OLD GOLD išsyk patiko Amerikos rukojojams. Joks kitas cigaretas nebuvo toks populiariskas, kaip OLD GOLD. Amerikos publika pažįsta geresnį produktą, kuomet jį pamato ir išbando.

Gahit rukyt OLD GOLD rytą, diena ir vakara, be jokio kenksmo gerklei. Išrukysit vežimą — kosliu neturėsit. Jei dar nepradėjot rukyt OLD GOLD, pradėkit dabar. O. G. yra Jums pagaminti.

Skaitykit OLD GOLD šelblimus šiam laikraštui, rasit juose tuoku. Iškirpkit juos ir laikykite, kad šeima ir draugai galėtų jais pasidžiaugt.

VASAROS ATSTITIKIMAI

Kiekvieną vasarą ir kiekvieną žiemą netruksta pasauliui įvairių atsitikimų. Tie atsitikimai daugiausia susiję su įvairiom nelaimėmis, mirtim ir nepasisekimais del pavienių ypatų arba grupių. Vos retkarčiais, kaip saulės šviesus spindulius tarpe debesų, prablaško linksma žinia kokio nors pasėkmingo atsitikimo.

Šita praeinanti vasara buvo turtinga svarbiais atsitikimais. Beveik visą vasarą nuo gegužės mėnesio iki rudeniui, oro kelionės laikė įtemptą skaitančių žmonių dėmesį. Laikraščiai per visą vasarą buvo kaupini pranešimais skaitytojams apie įvairių oro kelionių pradžia ir pabaigą. Pasisekimai ir tragedijos sekė viena po kitą, taip tankiai, kad atstūmė visus kitus pasaulio atsitikimus į antrą svarbos vietą.

Kitą svarbią vietą šios vasaros atsitikimų užėmė Sacco ir Vanzetti likimas. Agitacija sujungta šių dviejų radikalų simpatizatoriais pasiekė tolimiausią pasaulio kampelį. Po jų egzekucijai 23 rugpjūčio dienos triukšmas aptilo.

Prie svarbių, bet ramesnių atsitikimų galima prisikaitytį Genuvos konferenciją del sumažinimo apsiginklavimo, sumanyta S. Valstijų prezidento p. Coolidge. Konferencijoj dalyvauja trys galingos šalys: Amerika, Anglija ir Japonija. Konferencija neprivedė prie jokios sutarties. Toliau sekė Irlandijos politinių partijų kova, Kinų civilio karo tarsi, Palestinos žemės drebėjimas, didelis, bet nepraneštas pasauliui žemės drebėjimas šiaurėje Kinų, pertraukimas politinių ryšių tarpe Anglijos ir Rusijos ir kiti mažesnės svarbos atsitikimai.

Prie liudnesnių atsitikimų galima prisikaitytį mirtis pasislymėjusių pasaulyje ypatų. Tų mirčių šią vasarą buvo ne mažai. Idant geriau atvaizdint minėtus atsitikimus trijų mėnesių laikotarpį paduodame juos sulig kalendoriaus dienų:

Gegužės 7-ta, 1927 metais Francijos lakunai kap. Charles Nungesser ir maj. Francois Coli išlėkė iš Le Bourget arti Paryžiaus kelionėn į New Yorką be sustojimo. Žuvo Atlantiško jūroje.

Gegužės 21 dieną, 1927 m. Charles A. Lindbergh vienas monoplanu Spirit of St. Louis perlėkė be sustojimo Atlantiško didįjį jūrą iš New Yorko į Paryžių. Jis gavo \$25,000 Ortego dovaną. Su didžiausia pagarba ir iškilimais priimtas Paryžiuje, Anglijoje, Belgijoje ir Washingtone.

Gegužės 23—Francesco de Pinedo Italijos keturių kontinentų lakunas išlėkė iš Newfoundland į Italiją per Azorus. Po kelių nepasisekimų laimingai sugrįžo.

Birželio 4—Clarence D. Chamberlin, lakunas, ir Charles Levine, pasażierius ir savininkas orlaivio Columbia pasikėlė iš Roosevelt Field aviacijos lauko kelio-

nėn be sustojimo į Berliną. Paklydę ir nepasiekę Berliną, jie nusileido prie Eislėben, Vokietijoje. Vėliau atsivėrė Berliną ir kitus didesnius Europos miestus, visur priimami su didėle pagarba.

Birželio 29—Lieut. Lester J. Maitland ir Albert F. Heugenberger Suv. Valstijų kariški lakunai pasekmingai perlėkė iš Kalifornijos į Honolulu. Birželio 29—Kom. Richard E. Byrd, Bert Acosta, George Noville ir Bernt Balchen, monoplanu Amerika, perlėkė Atlantiką. Ukanai užėjus paklydo ir visą naktį skrajojo po Franciją. Rytė turėjo nusileist į jures arti Ver Sur Mer. Laimingai pasiekė Francijos kraštą. Buvo priimti su garbe.

Rugpjūčio 1.—Clarence Chamberlin pasikėlė nuo kai-vo Leviathan. Rugpjūčio 14—Du Vokietijos lakunai pasikėlė į kelionę per Atlantiką į New Yorką. Iš priezasties blogo oro turėjo sugrįžt.

Rugpjūčio 10—James B. Dole davė \$25,000 ir \$10,000 dovanų už pasiekimą Honolulu iš Oakland Field, Cal. Dovanas gavo Arthur C. Goebel ir William Davis pirmą dovaną; antrą — gavo Martin Jensen ir Paul Schuler. Tose lenktynėse žuvo du orlaiviu Miss Doran ir Golden Eagle. Jauna lakunė panelė Doran žuvo kartu su savo draugais.

Rugpjūčio 25—Paul Reiffen išlėkė iš Brunswick Georgia monoplanu Port of Brunswick į Braziliją. Iki šiol apie jį nieko negirdėt. Rugpjūčio 27—Edward F. Schlee ir William S. Brock išlėkė iš Harbor Grace Newfoundland, orlaiviu Pride of Detroit kelionėn aplink pasaulį. Perlėkė Atlantiką, Europą ir Aziją, pasiekė Japoniją. Iš ten grįžo laivu atgal.

Rugpjūčio 31—Anglijos lakunai Minchin ir Hamilton su pasażiere kunigaikščiene Lowenstein-Wertheim išlėkė iš Anglijos į Ameriką orlaiviu St. Raphael. Žuvo Atlantiško jūroje.

Rugsėjo 1—Francijos lakunai Leon Givon ir Pierre Corbu pradėjo kelionę per Atlantiką, bet ukanos priverė juos sugrįžt.

Rugsėjo 3—Kap. F. T. Courtney pradėjo kelionę iš Anglijos. Turėjo nusileist Ispanijoje.

Rugsėjo 6—Lakunai J. D. Hill ir Lloyd W. Bertaud su pasażieriu Ph. Payne, išlėkė iš Old Orchard Beach, Monoplanu Old Glory į Romą. Už 5 valandų jie šaukėsi per radio pagelbos. Keli laivai paskubėjo jų ieškot, bet nesurado. Žuvo jūroje.

Rugsėjo 7—Kap. Tully ir lieut. Medcalf, monoplanu Sir John Carling išlėkė iš London, Ontarijo į London, Angliją, kelionėje žuvo.

Rugs. 23—Baron Ago von Maltzan, Vokietijos ambasadorius Suv. Valstijomis kartu su kitais šešiais pasażieriais, užsimušė keliaujant orlaiviu iš Berlino į Munichą. Orlaivis nukrito arti Schleiz, Saksonijoje.

Mirusių šią vasarą žymių

VAIKAMS SKAITYT

Marytė labai mėgo žyliukes, todėl ji labai nudžiugo, kuomet tėvelis prižadėjo pasakyt pasaką apie jas.

—Aną vakarą,— pradėjo tėvelis,— žyliukės surengė koncertą kitiems paukščiams. Pakvietimus išsiuntinėjo ant gegių lapelių, išbadę po šešias skylutes ant kiekvieno lapo. Tas reišė, kad koncertas prasidės šeštą valandą vakare.

—Lygiai, kaip šešios, visi paukščiai susirinko. Jie sutupė ant medžių šakų ir ant krumelių, o žyliukės šotkinėjo ant žolės po medžiais. Tuoj koncertas prasidėjo.

—Koncertas buvo labai gražus. Keli paukščiai dainavo vieni, ir po kelis sykų, gražiausiais balseliais. Ir ant galo dainavo visas choras.

—Bet rengėjai žinojo, kad rengiant koncertą, publikai reikia padaryt surpiza— parodyt ką nors nepaprasto. Todėl koncerto vedėjas pasakė, kad turės visai skirtingą numerį dabar. Visi paukščiai žiūrėjo vienas į kitą nustebę.

—Mes dabar turėsime baletų šoki— pasakė vedėjas. —Visi paukščiai žinojo, kad tikrai puikiose operose visuomet buna baletai, bet jie niekad nesitikėjo to matyt koncerte, jiems surengtame. Bet pirm negu jie turėjo laiko išsikaltėt apie tai, pasirodė šokikai — visos žyliukės, pasipuošusios gegių vainikėliais, ir nešinos po gegė snapeliuose. Jos šoko gražiausiai. Paukščiams taip patiko, kad plojo ir plojo. Jiems buvo naujienybė, ir jie gyrė žyliukes, kad jos taip moderniškos buvo sumanyt tokį gražų dalyką.

—Žyliukės taipgi labai džiaugėsi, kad jų šokis patiko paukščiams, užtai, kad jos rupinos, kaip geriausiai įtikti ir ką naujo surengt. ypatų lentelė šiaip atrodo: John Drew, pagarsėjęs Amerikos aktorius mirė liepos 9; Henry White, diplomatas — liepos 15; Walter J. Travis, golfo lošikas — liepos 31; Gen. Leonard Wood — rugpjūčio 7; J. Ogden Armour, milijonierius pramonininkas — rugpj. 16; Elbert H. Gary, plieno korporacijos direktorius — rugpj. 15; Wayne B. Wheeler, vadas prieš salilinių lygos — rugsėjo 5; Markizas Landsdowne, Anglijos politikierius — birželio 4. Jerome K. Jerome, Anglijos rašėjas — birželio 14; Kevin O'Higgins, Irlandijos vice prezidentas nužudytas liepos 10; Rumunijos karalius Ferdinandas, mirė liepos 20; Matilde Serao, Italijos rašėja — liepos 25; Said Zaghlul Pasha, Egipto diplomatas mirė rugpjūčio 23 dieną S.P.

MOTERIMS

Lašišos kepalas

- 1 blėta lašišos
- 1 šaukštas citrino sulties
- 1 šaukštas sviesto
- 1 puodukas duonos trupinių
- 2 kiaušinių
- 1 puodukas šilto pieno
- 1/2 šaukštuko druskos
- 1/4 šaukštuko pipirų

Sakute sutrink lašišą į mažus šmotus, įmaišant citrino sultis. Ištrpink sviestą karštame piene, dažėk duonos trupinius, druską ir pipirus. Užpilk ant žuvies ir įmaišyk gerai išplaktus kiaušinius. Sudėk į taukuotą blėtą ir kepšk vieną valandą vidutinio karščio pečiuje.

Graham pyragaičiai

- 1 puodukas baltų miltų
- 1 puodukas graham miltų
- 1/2 šaukštuko druskos
- 1 šaukštukas baking powder
- 1/2 puoduko pieno
- 1/4 puoduko vandens
- 1 kiaušinis
- 2 šaukštai sviesto

Išsijok baltuosius miltus prieš saikuojant. Antru syk išsijok su baking powder, druska ir cukrum. Dažėk graham miltus, nesijotus. Išplak kiaušinių su pienu ir vandeniui ir tarpintu sviestu. Padaryk duobukę miltuose ir greit įmaišyk skystimą. Maisyt reikia labai greitai ir tik tiek, kiek reikalinga, idant viską gerai sukombinuotų. Tuoj supilk į taukuotą pyragaičių blėtą. Kepk karštame pečiuje.

Agurkai garstyčiose

- 1 kvorta mažų žalių agurkų
- 2 ziedkopustai
- 1 kopustas
- 2 kvortos žalių tomėčių
- 3 raudoni pipirai
- 2 ryšeliu celerų
- 2 maži squash
- 1 kvorta mažų svogūnų
- 2 tuzinai šabelbonų (wax string beans)

Nuvalyk ir supiaustyk visas daržoves į nedidelius šmotus. Apipilk vandeniu, kuriame ištrpyta vienas puodukas druskos. Lai pastovė per naktį. Rytė virink tame pačiame vandeny, kol daržovės suminkštės. Nusunk, ir įmaišyk daržoves į sosą, padarytą sekančiais:

- 2 kvortos baltos raudono uksuso
- 1 puodukas miltų
- 1/2 puoduko sausų garstyčių
- 2 svaru rudo cukraus
- 1 šaukštukas tumerio

Sumaišyk su mažų kiekiu vandens, kad būtų visai tirštą sosą. Pertrink per sietuką ir supilk į KARSTĄ uksusą. Pavirink truputį dubeltavam virduly.

Slyvų pyragas

- 1/2 puoduko taukų
- 1 puodukas cukraus
- 2 kiaušinių
- 1/4 puoduko miltų
- 3 šaukštukas baking powder
- 1/2 šaukštuko druskos
- 8 šaukštus pieną
- 1 šaukštukas cinamono
- 1/2 šaukštuko nutmeg
- 1/2 šaukštuko gvazdikėlių
- Kelis grūdėlius pipirų
- 1/2 šaukšto verdančio vandens.
- 1 puodukas sukapotų virtų džiovintų slyvų.

Mirkyk cinamoną, nutmeg, gvazdikėlius ir pipirus verdančiam vandeny. Du syk išsijok miltus su druska ir ba-

king powder. Sukombinuok gerai cukrų su sviestu ir gerai išplaktus kiaušinius. Plak smarkiai, kol mišinys atrodys lygiai susikombinuotus. Dažėk išmirkytus priekonus ir miltus ir pienu mainais. Įmaišyk slyvas ir plak smarkiai. Kepk dvejuose blėkose vidutinio karščio pečiuje. Galima aptept su šia smetona:

- 1/2 puoduko džiovintų slyvų
- 2 puoduku šalto vandens
- Pora grūdų druskos
- 2 šaukštai citrino sulties
- 6 šaukštai cukraus
- 1 puodukas išgaruodinto pieno
- 1 puodukas sald. smetonos.

Mirkyk slyvas per naktį šaltam vandeny. Virink 5 minutes. Dažėjus cukrų ir druską, virk dar 2 minutes. Išimk slyvas iš skystimo. Lai atvėsta. Išimink iš jų kaulėlius ir sukupok slyvas gan smulkiai. Apipilk citrino sultim. Atšaldink pienu ir smetoną. Plak, kol putuosis. Iš lengvo įmaišyk slyvas į smetoną. Aptepk ant pyrago.

ŠIS-TAS

DiDELI laukiniai gyvuliai pagauti ir laikomi nelaisvėje cirkuose ir muziejuose ne ilgai gyvena ir dažnai dvėsta be ligos. Zoologai mano, kad priezastis tokio silpnumo laukinių gyvulių yra nematymas sau panašių tvariųjų. Londono zoologijos darže sumanyta apstatyti gyvulius jų pačių pėšiniais, atvaizdintais tyru žalumu. Specialiai pritaikyta šviesa ir šiluma daug priduoja prie gyvumo šio padirbimo. Dvėsimas gyvulių, nepatekme naujų gyvenimo aplinkybių žymiai sumažėjo, ypatingai gyvačių ir krokodilių rūšies.

DŽIOVOS ekspertai randa, kad pastaraisiais metais skaitlius mirties nuo džiovos tarpe jaunų mergaičių pakilo. Tuo pačiu laiku abelnas skaitlius džiovininkų sumažėjo. Gydytojai mano, kad lengvų moterų drabužiai, automobiliai, smarkūs važiavimai ir trumpos valandos pasilsio yra priezastis džiovos prasiplatimo tarpe jaunimo. Senesnis amžius ne tiek tampa džiovos auka kaip jaunas.

BANGZUVIŲ aliejus dabar nevartojamas taip daug kaip pirmiau, nes jo vietą užėmė pigesnė medžiaga. Bangzuvų kaulai vartojami išdirbimui gorsetų taipgi mažiau reikalaujami. Kuomet bangzuvų pagavimas sumažėjo, tad jo vertė liko ta pati, nes jų medžiaga pritaikoma kitiems dalykams. Japonijoje bangzuvų mėsa vartojama valgymai.

PIRMUTINĖ spausdinimui laišku mašinėlė (typewriter) pasirodė Amerikoje 1874 metais firmos E. Remington and Son. Pirmiau jos buvo modeliai, bet nepraktiški.

WM. HOWARD TAFT, yra vienatinis, dar gyvenantis Suv. Valstijų eks-prezidentas. Gimęs rugsėjo 15—1857 metuose, jis buvo 27-tu

Amerikos prezidentu nuo 1908 iki 1912 metų. Dabar p. Taft užima vieną iš garbingiausių šios šalies vietų, vyriausiojo teisėjo Aukščiausio teismo.

AUTOMOBILIAI firmų Chandler, Jordan, Peerless, Stearns-Knights ir White išdirbami mieste Cleveland, Ohio.

PROTESTONŲ bažnyčių federacijos taryba užgina sumažinimą skaitlinės protestonų Amerikoje. Tuo pačiu ji paskelbė, kad skaitlius narių kongregacijų auga sparčiau negu skaitlius Suv. Valstijų gyventojų.

ROMOS vatikanas yra didžiausias pasaulio palocius. Jame yra 11,000 kambarių, 30 puikių svetainių, 20 kiemų, 8 dideli laiptai ir 200 mažesnių laiptų. Jis turi muziejus, knygynus ir archyvus. Manoma, kad vieną Sistinų koplyčia yra verta bilijono dolerių.

VOKIETIJOJ neseniai rado senovės Romos bažnyčios griuvėsius. Bažnyčia buvo pašvęsta saulelės dieviui Mitrai, laikotarpyje apie 325 metus prieš Kristaus gimimą.

FILIPINŲ archipelage priskaitliuojama virš 7,000 salų. Iš jų 2,440 turi užvardžius.

JOHANNESBURG, centras aukso kasyklų pietinėje Afrikoje, turės geležkelio stotį, kuri lėšuos \$3,000,000.

ARCHEOLOGAI ir antropologai kasai į žemės ieškodami pėdsakių pirmutinių žmonių. Tulas Amerikos archeologas mano, kad Amerika buvo lopšiu žmonių. Del savo teorijos jis bando surast liudijimus verčiant Yukatano akimis. Niekas iš jo radinių nėra senesnių už ikšiol surastus anoj pusėj senovės žmonių liekanas.

NAUJAUSIAS namų patogumas tai bus įtaisos del vėsinimo. Ikšiol žmonės rūpinosi vien tik apšildymu savo butų. Vasaros karščiams užėjus, žmonės kankinosi priešildytuose saulės kaitra kambariuose, neturėdami jokio apsigynimo. Kuomet teatrai jau turi įtaisytas oro vėdyklas, tad laikas ir parrastuose namuose pritaikyt panašius patogumus.

ISKVEPTA iš žmonių plaučių angliarukštis tampa maistu del augalų.

FRANCUZAI gali viską dovanot amerikiečiams a-part prohibicijos. Idant parrodyt, kad vynuogių sunkoj nėra nieko blogo, francuzai paruošė Amerikos legionų vynuogių išdirbystės parodą, kurioj buvo dalinami mažos vyno bonkutės del paragavimo.

LONDONAS visuomet turėjo didelį skaitlių pavargėlių. Tas pats matosi ir dabar. Pavirš tas didžiausias Europos miestas atrodė turtingas, tačiau prisižiūrėjus, galima pamatyt daug skurdo. Ubagus galima sutikt turtingiausiose gatvėse. Su-

NARUŠEVIČIAUS EILĖS

NĖRA TOKIO SVEIKO KUNO...

Nėra tokio sveiko kuno, Kurs susirgti negalėtu; Nėra pasaulio tókų turtu, Kad svivis nesubirėtu. Nėra valdžios tokios pasauli, Kurios njekas nesugriautu. Nėra karaliu, nėr didžiunu, Kad amžinai viešpatautu. Nėra pasauli pastovumo, Visa laikas greit atmaino. Sveikata, garbė ir turta, Greit išnyksta ir praėina. Tik viena siela paleika Mums numirus viešpatauti, Kurios amžino buvimo Nebegali nieks sugriauti. Dangus, žemė gal praėiti, Ir svivis atsimainyti, Bet žmogaus siela negali Nuo buities atsiskirti. Kodėl mes mažais dalykais Susirpinam be galo? Kodėl nesiekiam aukščiausio Mums paskirto idealo? Kodėl savo silpną kūną, Mes gražiai papuošti geidžiam, Sielą amžiną, galingą, Dažnai visiškai apeidžiam?

TRYS BERNELIAI SUSITARĖ...

Trys berneliai susitarė I karužę jót pradėjo. Trys mergelės gailiai verkiant Juos už vartų išlydėjo. Trys berneliai už tėvynę Ilgai ir sunkiai kariavo. Trys mergelės namie like Greit užmiršo meilę savo. Trys berneliai dobilėliai Linksmai iš karo parėjo. Trys mergelės skaislyvėdėles Sau kitus jau padabojė. Trys berneliai nepažįstė Savo mylimų mergėlių. Trys mergelės ištekelė Jau už svetimų bernelių. Trys berneliai, tai išvydė Iš gailėsio, aimanuoja, Trys mergelės juos užmiršo. Tris kitais linksmai dainuoja, Trys berneliai apsisukė Atgal į karužę traukia. Trys mergelės juos prė vartų. Atsiveikinant nelaukia. Trys berneliai už tėvynę Jau gvybę palydėjo; Trys mergelės tai išgirde Jų nė kiek nesigalėjo. Trys berneliai šalto žemėj, Senai guli paguldyti; Trys mergelės juos užmiršo, Neateina atlankyt.

AŠ, KAIP PAMINKLAS ISISKYRĖS...

Aš, kaip paminklas išiskyrėš Iš eilės daugelio kitų Palikau ilgai Lietuvoje Žmonių sielų neužmirštu. Jei tu netyčia atsisversi Nors vieną lapą iš dainų, Kurios krutinėj mano gimė, Kuriom šiandieną gyvenu, Tai gal nekartą atsiminsi, Kaip sunku buvo kentėt, Kiek perleiau vargų visokių, Negavęs laimės paregėt. Kova del menko kšnio duonos, Likimas dideliai rustus Negailėstingai nusivarė Mane be laiko į kapus. Ant mano kapo atsistojęs Gal pasvajosi tu karštai: Ir gal manęs pasigailėsi, Bet aš iš kapo nesikelsiu, Jame gulėsiu amžinai, Kur nepažadins manęs niekas, Nė aimanavimai, verksmai. Ir mano kapą belankydams Veltui tu ašarų neliek: Jos visiškai nereikalingos Ir nepagalbės man nė kiek. Verčiau iegų kiek sutaupinę Šį mano norą atsimink: Gyviems aukok savo gvybę, O gailias ašaras nutrink. Padėk tokiems, kaip aš gyventi, Palengvink jiems sunkioj kovėj, Kad jie daugiau neuviekt galėtu. Tėvynėj mūsų Lietuvoj,

sispietusias kruvas žmonių galima matyt miegant ant gatvių suolų. Bedarbė juos išvaro ant gatvių.

Iš kelionės po Suomiją

Viename rusų laikraštyje „Gamtaižinytė ir Geografi- ja“, tulas p. K. D. papasako- ja įdomių dalykų iš savo ke- lionės po Suomiją.

Tasai keleivis tarp kitų lan- komų vietų nukeliavo į kal- ną Aavasaksu, kur keleiviai važiuoja pasižiūrēt ir neuži- leidžiančią šiaurės saulutę. Savo kelionėje po Suomiją jį styrinėjo jos gyventojų pa- pročius. Jis visur pastebė- jo, kad pastaraisiais metais kovoje su alkoholiu yra at- kreipiama domės, kaip at- pratinus gyventojus nuo svaiginančių gėrimų. Da- bar tenai mažiau, kaip 3 ar 4 degtinės butelius, apsiei- nančius mūsų pinigais 10 litų, neparduodama. Šventa- dieniais degtinės ir alaus vi- siškai nepardavinėjama, o šiokiomis dienomis pardavi- nėjama tik iki 12 val. die- ną. Suomijos gelžkelių stoty- se niekur nebegalima gauti degtinės stiklelio išsi- gert. Ligi 1905 metų gelž- kelių stotyse buvo liuosai pardavinėjama degtinė, nuo- to gi laiko suomių nutarė visiškai apiblaivinti gelžkelių stotijų bufetus. Net ir alaus butelio ant greitųjų negali- ma gauti išsigert. Alaus bu- telis parduodamas tik tam, kas pasilieka gelžkelių stoty- je šį-tą užkast. Kadangi traukiniai stotyje neišga- tostovi, tai ir pati prekyba a- lumi tenai labai silpnoka. Už pasirodymą girtų viešo- je vietoje Suomijoje uždeda- ma 100 markių pabaudos, o jeigu pastebima kokį asme- nį jau nebe pirmą kartą pa- sigeriant, tai tokį ištroškusi girtuoklį ilgesniam arba trumpesniam laikui į kalėjim- ją patupdo. Daugelis vieš- bučių visiškai nepardavinė- ja svaiginančių gėrimų.

Suomijoje esama net blaivų garlaivių. Tariamasis ke- leivis pasakoja, kad jam pri- siėjo važiuoti per ežerą Peje- nę. Vakarieniaudamas jis sau pasiprašė alaus. Tar- naitė į keistą keleivį stebė- damas išputė akis ir nieko neatsakė. Tiktaik garlaivio kapitonas paaiškino, jog garlaivis prigulys blaivybės draugijai, delto ir alaus gar- laivyje niekuomet nesama. Čion galima gauti skanios gi- ros ar pieno išsigert, bet svaiginančių gėrimų nė jo- kiame jų pavidale neparduo- dama.

Atkeliavęs į Uleaborgo miestą p. D. rado ką tik be- prasidedantį Suomų blaivi- ninkų susivaižiavimą. Į su- sivažiavimą susirinko daug blaivaus jaunimo, — studen- tų, studėnčių, vyresniųjų klasių gimnazistų ir gimna- zisčių. Kai kurie buvo atva- žiavę iš gana tolimų Suomi- jos kampelių. Dalis jų kon- gresistų taip pat nukeliavo į kalną Aavasaksu pasižiūrēt šiaurinės saulelės. Kai ku- riems nuo savo gyvenimo vietas prisiejo daugiau kaip 2 savaitį kelionėje išbut. At- vykus į Aavasaksu, jauni- mas, belaukdamas pusiau- nakties, pradėjo sulig išank- sto nustatytos programos taisyti pasilinksminimus: dainavo, žaidė, sakė prakal- bas, eiles. Tarp kongresis- tų pasirodė du svečių esą svetimtųjų — Stokgolmo

(Švedijoje) ir Kopengageno (Danijoje) universitetų stu- dentai, kurie tam tyčia bu- vo atvažiavę į blaivininkų susirinkimą, kaip delegatai nuo draugų—studentų. Juos iškilmingai sveikino suomių blaivūsiai jaunimas. Po prak- kalbų visi vaikiniai ir mer- ginos atsistoję ir pagiedojo suomių tautos himną, kuria- me išsireiškia karšta jų šal- tos tėvynės meilė.

Visi tie jauni keleiviai lei- dos kelionės stebėtinai pap- rastu būdu: kai artinosi lai- kas pietaut, studentai bul- ves skuto, o studentės tyra- me ore virė sriubą. Jie visą laiką buvo linksmi, smagus ir pilni gyvumo. Pietus val- gė iš bendrų biudų po ketu- ris žmones. Dieną daugelis vaikščiojo basi.

Ši trumpa iš Suomijos apa- rašymo ištrauka mums, lie- tuviams, yra labai įdomi ir turi but labai pamokinti. Suomijoje, kaip matyti iš apa- rašymo, nežiurint šaltos gamtos ir sunkaus nuolatini- no darbo, gyventojai suge- ba labai pavyzdinčiai kovot su alkoholiu. Matomai, te- nai nieks netiki, kad degti- nės šildo ir stiprina legas, pa- našiai kaip pas mus yra pri- imta manyti. Ten esama „blaivių“ garlaivių, „blaivi- vių“ bufetų, yra daugybė moksleivių blaivininkų, ku- rie davė blaivaus keliones (ekskursijas), gražiai ir do- rai pasilinksmina. Suomijoje yra ne tiktaik tam tikrų lėšų kovai su alkoholiu, bet te- nai yra, jei taip pasakysiu, ir tos kovos vaisius — blaivus gyvenimas, blaivus vei- kimas. Ten yra susivieniju- sių blaivininkų, kurie skaito blaivybę ne tiktaik, kaipo pri- žadus ir gerą darbą, bet su- taiko ją su savo gyvenimu, blaivybėje parodo savo vei- kimą. Nustoti gėrus, su- mušt stiklelį — šito dar per- mažai; neužtenka duot prak- kilnų prižadėjimą negert ir net jį tvirtai išpildyti. Tai girtinas ir geras daiktas, bet tai tiktaik pradžia. Kiekvie- nas blaivininkas turi savo darbą, turi siauresnį ar pla- tesnį savo veikimo ratą: yra butinai reikalinga kiekvie- nam blaivininkui ar blaivi- ninkei visą savo veikimą taip nukreipti, idant visur ir visame kame jis nesipriešin- ty, bet tarnautų blaivybės i- dėjai. Tas ne blaivybės vei- kėjas, kurs pats svaiginan- čių gėrimų negeria, bet ki- tus jais vaišina arba užlaiko- tokias istaigas, kuriose dvo- kia alus ir degtinės buteliai. Tai apgavikas, kurs vado- vauja pelnu ir savo asmens reikalais ir kuriam nerupi blaivybės praplatinimas. Tarp smuklininkų, sėdinčių už bufeto ir apsistačiusių a- laus ir degtinės buteliais, dažnai pasitaiko žmonių ku- rie ne stiklelio patys neišge- ria, nežiurint to, kad seniau kiti jų ir isigerdavo, kai dar nelaike smuklių. Paklausus: „Nejaugi, tamsta, bebudas mas visuomet prie šio skys- timelio, niekuomet jo neiš- sigeri?“ Gauni atsakymą: „Na, sveikas, pagalvok, argi mano padėtyj galima gert? Dievaži, niekuomet nege- riu!“ Jis, žinoma, taip kal- bėdamas, sako tiesą, bet ar- gi tai blaivininkas? Blaivi- ninkas turi but, taip sakant, visame kame ir aplink save

blaivybės tvėrėju, privalo į- kunyti blaivybę į visą savo gyvenimą, taip pat jis turi stengtis įkvėpt tą pačią idė- ją ir kitiems, jos dar netu- rintiams. Tiktaik šiame atvė- juje ir taip elgdamasis blaiv- vybės mylėtojas gali but blaivybės veikėju ir tik šiais keliais galima praskinti Lie- tuvoje tiesus blaivybės ke- lias.

Suomiai, kaip mes esame matę iš aukščiau nurodytos ištraukos, tą gerai supranta ir tą savo supratimą sten- giasi gyveniman įvykdinti. Ar ne laikas mums iš jų pa- simokinti?! Visiems blaivy- bės idėjos skelbėjams yra butinai reikalinga susivie- nyti, o susivienijus stvertis už darbo ir įstaigų, kurios butų blaivininkų rankose. Gyvenimas yra stipresnis už gyvą žodį, taigi gyvenimas ir pačių blaivybės idėją su- gebės pastatyti ant geresnio ir tvirtesnio pamato. Yra, sakysim ir pas mus, Lietu- voje, „Blaivybės“ draugijos skyrių, kurie turi savo ar- batines, kepyklas, kurioms, kaip girdėt, gana gerai seka- si ir kurios padaro ir metus nemažą apyvartą. Jeigu ap- simoka ir gali gyvuoti arbatin- nės, tai tuo pat galima tikė- tis, kad ir kitos blaivininkų užlaikomoms istaigoms galėtų gyvuoti. Jeigu Suomijos ir kitų šalių blaivininkai turi įsitaisę net savo garlaivius, tai delko Lietuvos blaivininkai negalėtų turēt savo užei- gos namų, viešbučių, krautu- vių ir kitokių įstaigų? Bro- liai blaivininkai ir sesės blaiv- vininkės! vienykimes ir pla- tinkime blaivybę ne tik žo- džiui, bet ir pavyzdžiu vieša- me gyvenime!

J. Naruševičius.

Boleslovas Prusas

ŽIBURIŲ DEGĖJAS

Kuomet laipsniškai gėsta danguje paskutiniai saulės spinduliai, virš žemės pakyla sutemos. Sutemos—didžiū- lė armija iš tukstančio ne- matomų surikiuotų eilių ir milijardo karių. Galinga armija, nuo neatnamų laikų besigrumianti su švie- sa, kiekvieną rytą išbėganti, kiekvieną vakarą vėl nuga- ša, viešpatavimą nuo saulės nusileidimo iki užtekėjimo; gi dieną, sumušta, slepiasi visose slaptose vietose ir lauke.

Laukia kalnų bedugnėse ir miestų rusiuose, miškų tan- kmėje ir tamsių ežerų be- dugnėje. Laukia, pasislėpu- si prieš tvaną atsiradusiose požeminėse olose, kasyklose, grioviuose, namų kertėse ir sienų išėmose. Išblaškyta, ir iš pamatymo atsitraukianti, ji vis tiktaik užpildo visas pa- togias kertes. Slepiasi kiekviename medžio žievės plyšyje, žmogaus drapanų raukšlėse, guli po mažiausiu smėlio grudeliu, kabinasi už ploniausio voratinklio siulo ir laukia.

Išgąsdinta vienoje vietoje, momentališkai pasirodo ki- moje, naudodamasi bet kokia patogia proga, kad sugrįžus- ten, iš kur ją išvarė, pasitai- pint laisvoje vietoje ir ap- semt savimi žemę.

Vos užgėsta saulė, šešėlių armija tyliai ir atsargiai iš-

lenda iš savo prieglaudų tankiomis eilėmis, užima namų ir priangių koridorius, blogai nušviestus laiptus, iš- šliaužia iš po spintų ir skob- nių ir kambario vidurį ir at- situpia ant uždangų; išsi- veržia į gatvę per skyles ru- siuose ir langų stiklus, kur- čiai tylėdama gula ant sienų, ir dabodamos viršuose, kan- triai laukia, kuomet išblyks vakaruose rasiinės spalvos debesys.

Dar momentas — ir nuo žemės iki dangaus galingu viesulu kyla tamsa.

Žvėrys pasislėps savo ur- vuose, išbėgios žmonės į na- mus, o gyvenimas, lig auga- las be vandens, susitrauks ir ims vyst.

Spalvos ir pavidalai išsi- plės į nieką, baimė, nusižen- gimas ir ištvirtimas išskleis savo valdymą pasauliu.

Tuomet miesto ištūstėjusio- se gatyvėse pasirodo keista žmogiška esybė, virš kurios galvos, matosi maža ugnelė. Skubiai perbėga jis nuo ša- ligatvijo į šaligatvį, lig kad tamsos persekiojamas, sus- toja akimirksniui pas kiek- vieną žiburį, ir užžiebęs linksmą ugnelę, išnyksta kaip šešėlis.

Ir taip kas dieną per visus metus. Ar tai kvėpuoja gė- lių kvapu vakaris lauuko- se, ar tai vyksta liepos mė- nesio audra, ar tai blaškosi gatvėje stulpais dulkių ipy- kė ručėns sukūriai, ar tai skrieja su žiemos sniegais, visuomet vakarui prisitari- nus, perbėginėja jis su savo žibintuvu miesto gatves, už- deginėja šviesas, o paskui iš- nyksta, kaip šešėlis.

Iš kur tu, žmogau, kame tu slepi, kodėl nėra pažis- tami mums tavo bruozai ir negirdime tavo balso? Ar tu turi žmoną arba motiną, kurie laukia tavo parėjimo? Ar tu turi vaikus, kurie, pa- state, kėrtėje tavo žiburėlį, užlipa tau ant kelių ir apka- bina tavo kaklą?

Ar tu turi bičiulį, kuriam pasakoji apie savo džiaugs- mus ir liudėsius, pagaliau, pažįstamų, su kuriais galė- tum pasikalbėt nors apie kasdieninius įvykius?

Ar tu aplamai turi kokią nors prieglaudą, kame tave butų galima rast? Vardą, kuriuo butų galima tave pa- šaukt, reikalavimai ir jaus- mai, kurie padarytų tave to- kiu pat, kaip mes žmogum? O gal tu ir iš tikrųjų tyli, ne- galima paliest esybė, pasiro- danti tiktaik sutemoje, užde- gantį ugnį, o paskui išnyksti kaip šešėlis?

Iš atsakymo aš sužinojau, kad tai tikras žmogus ir man dargi nurodė jo antra- šą.

Nuėjęs į nurodytą namą, aš paklausiau vartų sargo:

—Ar pas tamstas gyvena tas, kuris uždeginėja žibu- ritis?

—Pas mus.

—O kame?

—Ana, toje klėtėlėje.

Klėtėlė buvo uždaryta. Aš pažūrėjau per langą, bet pamačiau tiktaik prie sienos gulėklį, o prie jo, ant aukšto pagalio, žiburėlį. Gi žiburių degėjo nebuvo.

—Pasakyk, nors, kaip jis atrodo?

—O kas jį žino, — atsakė vartų sargas, traukydamas pečiais, — aš pats jį mažai

tepažįstų, kadangi vakarais jis niekuomet namie nebu- na.

Po pusės metų aš atėjau antru kart.

—Och! — tarė vartų sar- gas,—nėra jo ir nebūs. Va- kar palaidojo. Mirė.

Ir vartų sargas užsimastė. Sužinojęs kaikiurias smulk- menas, aš nuvažiavau į ka- pines.

—Parodyk, duobkasy, kur čia palaidojo vakar žiburių degėją?

—Žiburių degėją? — pa- kartoję jis,—o kas jį žino? Iki trijų dešimčių keleivių buvo vakar.

—Bet jį palaidojo skyriuje patiems neturtingiausiems.

—Tokių buvo numesta kartais apie dvidešimt penki.

—Bet gi jis gulėjo nedary- tame karste.

—Tokių buvo atvežta še- šiolika.

Taip ir pasiliko man neži- nomi jo veidas, pavardė ir neteko man dargi pamatyti jo kapo. Jis pasiliko po mirties tuo patim, kuo buvo ir tebegyvendamas: esybė matoma tiktaik sutemoje, nebylė ir nepagaunama kaip šešėlis.

Gyvenimas tamsoje, ku- riuje apgraiabomis klaidžioja nelaiminga žmonių giminė, kurioje vieni susimuša į kliūtis, o kiti nukrinta į be- dugnes ir niekas nežino tik- ro kelio, kame nelaimė, elgė- tystė ir neapykanta daboja tikėjimu į burtus surištą žmogų, tamsiose gyvenimo užkampėse skubina tokie pat žiburių degėjai. Kiek- vienas virš galvos turi mažą ugnelę, kurios pagelba jis uždega šviesą savo take, kiekvienas gyvena nežino- mas, dirba neįkainuotas, o paskui išnyksta, kaip šešė- lis.

Vertė L. Vitkauskas.

E. Magaram'as

Juodojo Drakono bandos vadas

Senovėje Chan-čo-fu jauni niekšai susivienijo į kuopą. Jie drauge išgėrė vyno, su- maišyto su savo krauju, pa- sižadėjo but ištikimais vie- nas kitam ir išdegino sau ant pečių Juodojo Drakono paveikslą. Toji Juodojo Drakono banda savo plėši- mais naikindavo miestus ir sodžius. 1735 metais aukš- čiausias teisėjas Fan-gusan juos sugavo. Didžiama ban- dos narių buvo nužudyta, bet jos vadas Dun-čao sus- pėjo pasislėpt. Už kiek lai- ko, kuriais metais aš pamir- šau, tie iš bandos narių, ku- rie buvo nužudyti, atvyko pas jį sapne ir tarė:

—Jūs buvot mus vadas. Li- gi šiol jus išvengtė bausmės. Bet ateityj Dangus jus nu- baus.

Dun, ta žinia labai nuğas- dintas, paklausė jų, ar nėra jam kokios-nors galimybės išsigelbėt.

Seni draugai atsakė jam: —Kreipkitės į bonzą (kinų kunigas), sėdintį ant šiaudi- nio čiužinio šalia šventyk- los Bo-šu-ta. Pasilikite prie jo, kaip vienuolis, gyvenkite prisilaikant vienuolių įstatų ir jūs, gal-but, busite išga- nytas.

Dun pabudęs nuvyko į jam nurodytą vietą. Jis rado seną bonzą, sėdintį ant šiaudi- nio čiužinio, bekalbant sa- vo maldas. Lun puolė ant veido po jo kojų, verkdamas išpažino savo nusidėjimus ir prašė jį išganyt, priimant į vienuolius. Bonza pradžio- je stengėsi plėšiką atsikra- tyt, nurodant jį nesugebė- jimą teisingai gyvent. Bet kadangi Dun buvo griežtai nusistatęs but vienuoliu, bonza, sujudintas jo širdin- ga atgaila, nukirpo jam plaukus ir priėmė į bando- mų vienuolių skaičių. Jis privertė jį ištisas dienas skaityt maldas ir mušt į me- dinį bubną naktimis, idant išsukt Buddos galestin- gumą.

Visą žiemą ir visą pavasa- rį vienuolis padarė sau ne mažai kentėjimų, idant savo nuodėmes išpirkus. Vieną kartą ketvirtam mėnesį, kuomet Dun sugrįžo su- rinkta išmalda iš turgavie- tės, jis pakeliui užėjo į vic- tinę šventyklą pasilsėt ir užsnudo. Jo draugai vėlei jam sapne pasirodė ir tarė:

—Grįžk greičiau! grįžk greičiau! Šiandien vakare žaibų dievaitis per šias vie- tas praeis.

Baimė išbudino Duną, kurs skubino sugrįžt į šventyklą. Diena slinko vakarop. Ne- trukus tolumoj pasigirdo griausmo balsai. Vienuolis savo sapną papasakojo se- nam bonzai. Tasai Duną priešai save paklupdė ant ke- lių, jo galvą padėjo ant savo kojų ir pridengęs jį savo plačiomis rankovėmis, pra- dėjo maldas kalbėt. Netrukus iškilo audra. Septynis ar aštuonis kartus žaibas puldavo aplink čiužinį (šie- nika). Paskiau griausmai ir žaibai pasiliovė, dangus nu- sivalė ir pasirodė mėnulis.

—Pavojus praėjo, — tarė senasai bonza, pakeldamas vienuolį. Dabar tau nėra ko bijoti ir sąugotis.

Dun bonzos žodžiams patil- kėjęs, jam padėjo ko ir nuo šiaudinio čiužinio atsitrau- kė. Tuo laiku žaibas blinks- telėjo, baisiausiai griausmu lydimas. Dun parpuolė žai- bo nutrenktas ant šaligat- vio...

J. Naruševičius. Mokolai—1927.

Mirė

MINUTĖS

Minutės vis bėga ir vis skubinasi, — tokios mažos, judrios.

Ir žmonės mano, kad tos mažos greitos minutės ne- kas kita, kaip tarpelis laiko, per kurį rodyklis nubėga nuo vieno brukšnelio prie kito.

Tas ne taip. Minutės — tai mažos esybės, nemato- mos, lygios, kurios vis šnib- žda, šnibžda,—ir vargas tiems, kas nemoka suprast ty beveik begarsių žodžių.

Ir, gali but, minutės pri- mena savo išvaizda vaiskas, išblyškusias plėštakes ir, ga- li but,—linksmas muses.

Dalykas ne pavidale, da- nio čiužinio šalia šventyk- los Bo-šu-ta. Pasilikite prie jo, kaip vienuolis, gyvenkite prisilaikant vienuolių įstatų ir jūs, gal-but, busite išga- nytas.

Reikalaukite pamaty- mui „Dirvos“ — siun- čiamą dovanai.

„D I R V A“

8620 Superior Avenue, Cleveland, O.

tavo nuosavybė ir tavo džiaugsmas. Ar ne tiesa, juk tai gera, kuomet tavo smegenys pilnos džiaugs- mo?”

Antra minutė: „Kiekvieną naują mintį pagimdo kitas skubinas mintis. Jos susi- kabina ir glėbėčiuojasi, kaip žydriaspalvės plėštakės ryto spindėjimui esant, kaip rukai virš jūros priešrytinę valandą, ir kyla tavo smegė- nyse, ir išaukština tavo pro- tą. Juk tai gera, ar ne tie- sa, kuomet aukštas tavo protas?”

Trečia minutė: „Kasmet susijungia sutrukdytos, su- judintos vilkstinės aukštų žmogiškų minčių, tuomet galingai eina gyvenimas. Ir tuomet yra sukuriami išdi- dūs mokslai, didūs filosofii- jos mokymai ir stebėtinai, savo gražumu spindinti me- niai... Kiekvieną mintis pa- gimdo kitą mintį, kaip kiek- viena minutė bėga paskui ki- tą minutę“.

Ketvirta minutė: „Neuži- miršk kurt jausmo! Kiek- vienas naujas jausmas — kaip jis nebutų mažas, aik- lus ir nedrąsus; kaip jis ne- butų panašus į kitą tiktaik at- sibudusių gyvent, nusikulusi savo kevalą paukštuką, — paaikškins tau ką nors gyve- nime. O argi tas nemalonu, kuomet tu aiškinsi sau savo jausmais tą gyvenimą, ku- riuo tu gyveni?”

Penkta minutė: „Kuomet tu aiškinsi sau savo jaus- mais, tai nedrąsiais, tai drą- siais, tą gyvenimą, kuriuo tu gyveni, tai tas gyvenimas iğaus tau gilia, svarbią pras- mę, didžią reikišmę, ir tu pa- mėgsi jį kunu ir siela. Tu suprasį ir kiekvieną laimin- gą šypseną, su kuria atsibu- si rytą, ir visą įvairumą sa- vo menkume, savo didime gyvenimo reikalą. Pasakyk, juk, reikia mėgt gyvenimas, jeigu tu esi gimęs gyvenim- ui?”

Minutės vis bėga ir vis skubinasi. Ir mažas rodyk- lis linksmai perbėga nuo vie- no brukšnelio prie kito.

Vertė L. Vitkauskas.

„AMERIKOS LIETUVIO“ KNYGYNE GAUNAMA ĮVAIRIŲ KNYGU.

Naujausia komedija

„EKSCLENCIJA“ keturių aktų

apie tai, kaip dvi Ame- rikietės Lietuvės, tur- tingo butlegerio našlė su duktere, parvažiavo į Kauną „aukštų“ žentų ieškot ir kaip jos pa- puolė į Kauno žulikių nagus, iš kurių jas lai- ku du amerikiečiai iš- gelbėjo ir patys su jom apsiavedė. Veikale daly- vauja trys moteris ir še- ši vyrai. Scenos para- rastos: parkas arba miškas viename akte, ir vidus poniško kambario kituose aktuose. Reika- laukitė „Dirvoje.“

Reikalaukite pamaty- mui „Dirvos“ — siun- čiamą dovanai.

„D I R V A“

8620 Superior Avenue, Cleveland, O.

PASISKAITYKIT, KAD ŽINOTUMET

(Foreign Language Information Service)

DĖDĖ SIAMAS, GARSIAUSIS AMERIKIETIS

Gimė rugsėjo 1 d., 1812 m.

Tikra gimimo diena Dėdės Samo nėra žinoma, bet tikėta, kad jis gimė rugsėjo 1 d., 1812 m., Troy, New Yorke. Jis dar gyvas, sveikas, drąstas senis ir tikėta, kad dar gyvens per šimtmečius. Daug nukentėjęs, visko matęs. Jo gimimo metais kareivių iš Anglijos atvyko į jo namus ir bandė jį išnaukinti ir atimti jo visas žemes. Penkiasdešimt metų vėliau, jo du vaikai susipešė ir stengėsi užbaigt šeimininką gyvenimą ir pradėt atskiras šeimynas, bet Dėdės Samo naminė karė gerai užsibaigė ir šeimininkas gyvenimas bėgo kaip po senovei. Pasakojama, kad Dėdės Samo tėvas buvo "Brother Jonathan." Per Revoliucijos Karą, kuomet tik Jurgiuo Vašingtonui reikėdavo reikmenų, jis krepšį prie Jonathan Trumbull, Connecticut valstijos gubernatoriaus, ir gubernatorių vadindavo "brother Jonathan," nes jisai visuomet rado būdą pagelbēt Vašingtono armijai, jos kovoje su angliais. Amerika ir jos visi žmonės pamylėjo Brother Jonathan. Bet per 1812 m. karą, Dėdė Samas užėmė "brother Jonathan" vietą. Visi Suv. Valstijų valdžios militariški daiktai buvo užmarškinti su inicialais "U. S." Troy, New Yorke, tomis dienomis daiktų inspektorium buvo Samuel Wilson. Militariški vyrai jį vadindavo Dėdė Samu. Ir galų-gale vardas Dėdės Samas buvo vartojamas vietovės Suv. Valstijų, ir per pasaulinį karą Amerikos kareivius kitų šalių žmonės vadindavo "sammies." Kaikurie žmonės tiki, kad francuzai pradėjo vadinti Amerikos kareivius "sammies," nes amerikiečiams atvykus Francijon, francuzai norėdami vadinti juos draugais jų kalboje vadino juos "les amis," kurie žodžiai panašiai skamba "Sammies."

ALGOS IR DARBO VALANDOS MOTORINIŲ VEŽIMŲ INDUSTRIJOJ

Suv. Valstijų Darbo Departamentas ką tik surinko labai interesingas informacijas apie algas ir darbo valandas motorinių vežimų industrijoj. Tos informacijos liečia aštuonias valstijas, įimančias Michigan, Illinois ir Indiana, kur randasi net 91 nuosimtis tos industrijos darbininkų. Bet paduotos informacijos liečia tik 144,000 darbininkų arba 36 nuosimtį visų darbininkų.

1925 metuose pilno laiko savaitiniai uždarbiai buvo sekantieji: mokinių (apprentices) \$25.00; surinkėjų (assemblers) \$37.54; motorų surinkėjų \$37.20; automašinskių operatorių (vyrų) \$37.97, (moteriškių) \$24.39; suolinių darbininkų \$35.94; kalvių \$48.47; gręžimo fabrikų darbininkų \$38.71; mušėjų \$47.06; keltuvo operatorių \$36.08; auðklo ir sku-

ros kirpėjų \$26.78; muštuvų \$39.77; durų darbininkų \$42.34; gręžiamos mašinos darbininkų \$35.81; kalvių pagelbėtojų \$38.40; pagelbėtojų \$30.69; inspektoriai (vyrai) \$34.17 (moteriškos) \$17.91; paprasti darbininkai \$28.73; tekorių \$28.73; varnišiuotojų \$49.90; mašinistų \$40.30; metalų apdirbėjų \$43.06; liejyklų \$41.98; tepliorių \$39.27; tepylos dulkytojų \$42.50; bandytojų \$32.46; įrankių ir muštuvų darbininkų \$43.93; viršų budavotojų \$40.88.

Aukščiausios algos mokamos Michigane ir Indianoje. Paprastos pilno laiko vyrų algos del savaitės visuose užsiėmimuose padidėjo nuo \$33.19—1922 m. iki \$36.37—1925 m., moteriškių nuo \$22.05 iki \$23.40.

Savaitinės algos visuose užsiėmimuose padidėjo nuo 66.2 centų 1922 m. iki 72.9 centų 1925 m.

Ir valandos padidėjo nuo 50.1—1922 m. iki 50.3—1925 m.

1923 m. net 2,471 įstaiga gamino motorinius vežimus ir vežimų dalis. Tose įstatuose dirbo net 404,886 darbininkai, kurie uždirbo kasmet \$659,887,000. Paprasta alga šioje industrijoje buvo \$1,630.

DIETA NEŠČIOMIS MOTE-RIMS

Pirm negu kudikis gema, kiekvienai motinai sekanti dalykai būtina reikalingi. Neščia moteris kartais visai nepaiso savo dieto valgydama ko tik nori. Neščios moterys apsaugot save ir savo ateinantį kudikį turi sekt gydytojo paduotą dietą. Motinos valgis turi užlaikyti jos kuną sveiku, pristatyt šilumos šilumai ir darbui, ir turi pristatyt kudikiui augimui maisto. Daugelis iš musų persivalgo, bet labai mažas skaitlius motinų gauna užtektinai vitaminų ir mineralinio maisto, kas būtina reikalinga sveikatai, augimui ir kuno normaliams procesams.

Paprastas lengvas valgis patartinas. Keturi arba penki maži valgiai gal geresni už tris labai didelius. Per greitas valgymas arba nereguliariškas valgis yra bloga sveikatai. Busima motina turi vest higienišką, linksma gyvenimą su pakankamai saulėkaitos ir šviežio oro.

Kuomet motina tinkamai pavalgo, jos kudikis turi geresnę progą gimt sveikai, yra tvirtesnis ir gali atsikratyti nuo visų ligų.

Dieta dirbančiam neščiam motinai

PUSRYČIAMS: — Puse grapefruit arba vieną apelsiną. Grudinės košės su pienu ir cukrum. 2 riekelės džiovintos kvietinės duonos su sviestu. Vieną puoduką pieno su cocoa.

UŽKANDIS 10 val. ryte: — Stiklą pieno arba "egg nog" (gėrimas iš kiaušinio, pieno ir cukraus).

PIETUM: — Mėsos, žuvis arba kiaušinių (2 avienos

kotlietus arba šmotelį jautienos). 2 keptas bulves su sviestu. Smetonoto spinko. 2 riekelės kvietinės duonos. Keptą "custard" (padaryta iš pieno ir kiaušinių). Puoduką arbatos ar kavos su cukrum ir smetona.

UŽKANDIS po piet: — Žalią obuolį arba kitą vaisių arba stiklą pieno.

VAKARIENEI: — Žirniškos sriubos, arba ryžų su cukrum. Žalią daržovę. Salotų be pipirų ir acto. 2 riekelės sausos duonos. 1 šmotas sviesto. Keptą obuolį su pienu ar smetona.

Neščioms moterims labai svarbu valgyti apsaugojanti maistai — pienas, kiaušiniai, žalios daržovės ir vaisiai. Tie maistai apsaugoja kaulus, dantis, smegenis ir raumenis. Pienas yra geriausias maistas neščiam moteriai.

Dieta paprastai neščiam moteriai

PUSRYČIAMS: — Puse grapefruit arba vieną apelsiną. Grudinės košės su pienu ir cukrum. 1 rieketę džiovintos duonos su sviestu. Vieną puoduką cocoa su pienu.

UŽKANDIS 10 val. ryte: — Vieną stiklą pieno arba "egg nog."

PIETUM: — Biskutį jautienos arba kiaušinių. Keptą bulvę. Žalią daržovę. 1 rieketę duonos su sviestu. Keptą "custard" iš kiaušinių, pieno ir cukraus.

VAKARIENEI: — Maitinanti sriubos, arba makaronų arba ryžų su sūriu. Žalią daržovę su salotomis. Be acto ir pipirų. Duonos su sviestu. Keptą obuolį su sviestu. Kepti obuoliai ir virintos slyvos ypatingai geri neščioms moterims.

DARBININKŲ KOMPENSACIJA SUV. VALSTIJOSE

Keturiasdešimt trys iš keturiasdešimt aštuonių šios šalies valstijų turi įstatymus, kurie aprūpina, kad darbininkas sužeistas prie darbo turi gaut atlyginimą nuo darbdavio. Tose penkiose valstijose, kurios neturi tų darbo įstatymų, yra labai mažai ateivių.

Suv. Valstijose, kaip ir visose kitose industrialiose šalyse, pasitaiko visokių nelaimingų atsitikimų kasmet. Darbininkų kompensacijos aktai, kaip tie įstatymai vadinti, įsako, kad pinigai (atlyginimas) turi but išmokėtas sužeistam žmogui, arba atsitikime jo mirties, jo šeimynai, kad ji turėtų koki nors užlaikymą ir netapti visuomeniškai sunkenybe. Darbdaviai apsaugoja savo darbininkus darbininkų kompensacija.

Tie keturiasdešimt trijų valstijų įstatymai ne vienodi. Kad nors visi aprūpina atlyginimą, bet sumos ir laikas mainosi, kaip ir medikališka priežiūra. Sekantieji darbininkų kompensacijos įstatymai septyniose valstijose, kurios turi daugiausia ateivių — Kalifornija, Illinois, Massachusetts, New York, New Jersey ir Pennsylvania — yra svarbiausios.

Tos valstijos turi geresnius

aprupinimus negu kitos valstijos.

Aplamai imant, kompensacijos aktai Suv. Valstijose neapdengia visų darbų visus darbininkus. Yra skirtumas tarpe pavojingų ir nepavojingų užsiėmimų. Iš tų viršminėtų valstijų tik viena, Illinois, apsaugoja darbininkus vien tik pavojinguose užsiėmimuose, kitos šešios pavojingiuose ir nepavojingiuose.

Zemdirbiški, naminiai ir paprasti darbininkai kompensacijų įstatymais neaprupinti. Keturiuose iš septynių valstijų — Kalifornija, Massachusetts, Michigan ir Pennsylvania — kompensacijos įstatymai neaprupina tuos darbininkus.

New Yorkas aprūpina paprastus darbininkus, bet neįima kitas dvi klasas. New Jersey kaip tik kitaip, apdengia naminius darbininkus ir ūkių darbininkus, bet neįima paprastus darbininkus.

6-se valstijose reikalauja, kad netik darbininkai turi but sužeisti darbo vietoje, bet sužeisti prie darbo, dirbant. Septinta valstija, Pennsylvania, reikalauja, kad darbininkas butų sužeistas prie darbo.

Illinois aprūpina, kad darbininkas gali gaut atlyginimą del sužeidimo pakilant nuo darbo ir kuomet jis dirbo. Jeigu darbininkas girtas, kuomet sužeistas, negali prašyti atlyginimo Kalifornijoje, New Yorke ir New Jersey. Jeigu per savo neapsižiūrėjimą sužeistas negali gaut atlyginimo Massachusetts ir Michigan.

Kalifornija, New Jersey, New York ir Pennsylvania, neduoda atlyginimo darbininkams, kurie tyčia save susižeidžia.

Pennsylvania draudžia atlyginimą darbininkui, jeigu kito darbininko tyčiomis sužeistas.

Visose valstijose, jeigu darbininkas tik ant trumpo laiko sužeistas negali prašyti atlyginimo. Kalifornija, Illinois, Massachusetts, Michigan ir New York, negauna atlyginimo, jeigu serga mažiaus savaitę, turi sirgt daugiau savaitę, idant gaut atlyginimą.

Pennsylvania ir New Jersey moka atlyginimą po dešimt dienų. Bet, jeigu darbininkas apnegeidintas ilgesni laiką, sakykime nuo 4 iki 7 savaičių, septynios valstijos užmoka ir už pirmą savaitę. Kalifornija ir Pennsylvania nemoka už pirmą savaitę.

Atlyginimas mainosi kiekvienoje valstijoje. Illinois darbininkas gauna pusę savo algos. Jeigu turi žmoną ir vaikus gauna daugiau — 65% algos. Michigan ir Pennsylvania gauna 60% savo algos, Kalifornija 65%; Massachusetts, New Jersey, ir New Yorke 66 ir 2/3%. Kiekviena valstija paskiria aukščiausią savaitinę sumą, Kalifornijoje yra \$20.83, kuomet Pennsylvania yra \$12.—atlyginimas vis nukirstas.

Jeigu darbininkas miršta nuo sužeidimo, atlyginimas mokamas arčiausiomis giminėmis, paprastai našlei, nepilnamečiams vaikams ir tėvams. Kaikuriose valstijose giminės užsiėny neturi

tas pačias teises su giminėmis čionais Suv. Valstijose, net nekuriuose valstijose giminės užsiėny negali prašyti atlyginimo. Kaikuriose valstijose gauna daug mažiau negu čionais gyvenantieji. Kalifornija, Illinois, Massachusetts ir New Jersey lygiai elgiasi su giminėmis Amerikoje ir užsiėny. Pennsylvania, jeigu giminės gyvena užsiėny, tik našlė ir vaikai gali prašyti kompensacijos ir gauna tik dvi trečdalis sumos. New Yorkas moka kompensaciją našlėms, vaikams ir tėvams, jeigu miręs prisidėjo prie tėvų užlaikymo. Bet atlyginimas gali but sumažintas iki pusiau, jeigu viršininkai taip nori.

Sužeistas darbininkas gali pareikalaut medikališkos priežiūros už ką darbdavys užmoka. Kaikuriose valstijose gali gaut medikališkos priežiūros per dvi savaites, kitose pakol pasveiksta. Kaikuriose valstijose darbdavys turi užmokēt visas medikališkas išlaidas nepaisant kiek butų. Kitose netur mokēt suvirš \$100.

RAUGINTI KOPUSTAI

Rauginti kopustai turi visus svarbius kopustų elementus. Ypatingai sveika viduriams.

Raugyti kopustai yra biedno žmogaus valgis, bet ir sykiu puikus medikališkas agentas turtingųjų žmonių viduriams — sveika ir naudinga. Kopustų sultis pailgins vidurių sukietėjimą. Rauginti kopustai yra senoviškas valgis ir labai populiariskas per daugelį metų.

Suprantama, kad vienas valgis nepagalbės žmogui sveikai gyventi, bet kombinacija valgių pagalbės. Šviežias oras, saulėkaita, užtektinai miego, tinkamas darbas ir pasilsėjimas, valgymas tinkamo maisto, tie visi prisideda prie sveikatos ir sveiko kuno.

Raugytų kopustų sultys yra tik vienas iš daugelio daiktų, kuris užlaikys žmogų sveiku. Visuomet užlaikyk visus gerus sveikatos pritarimus.

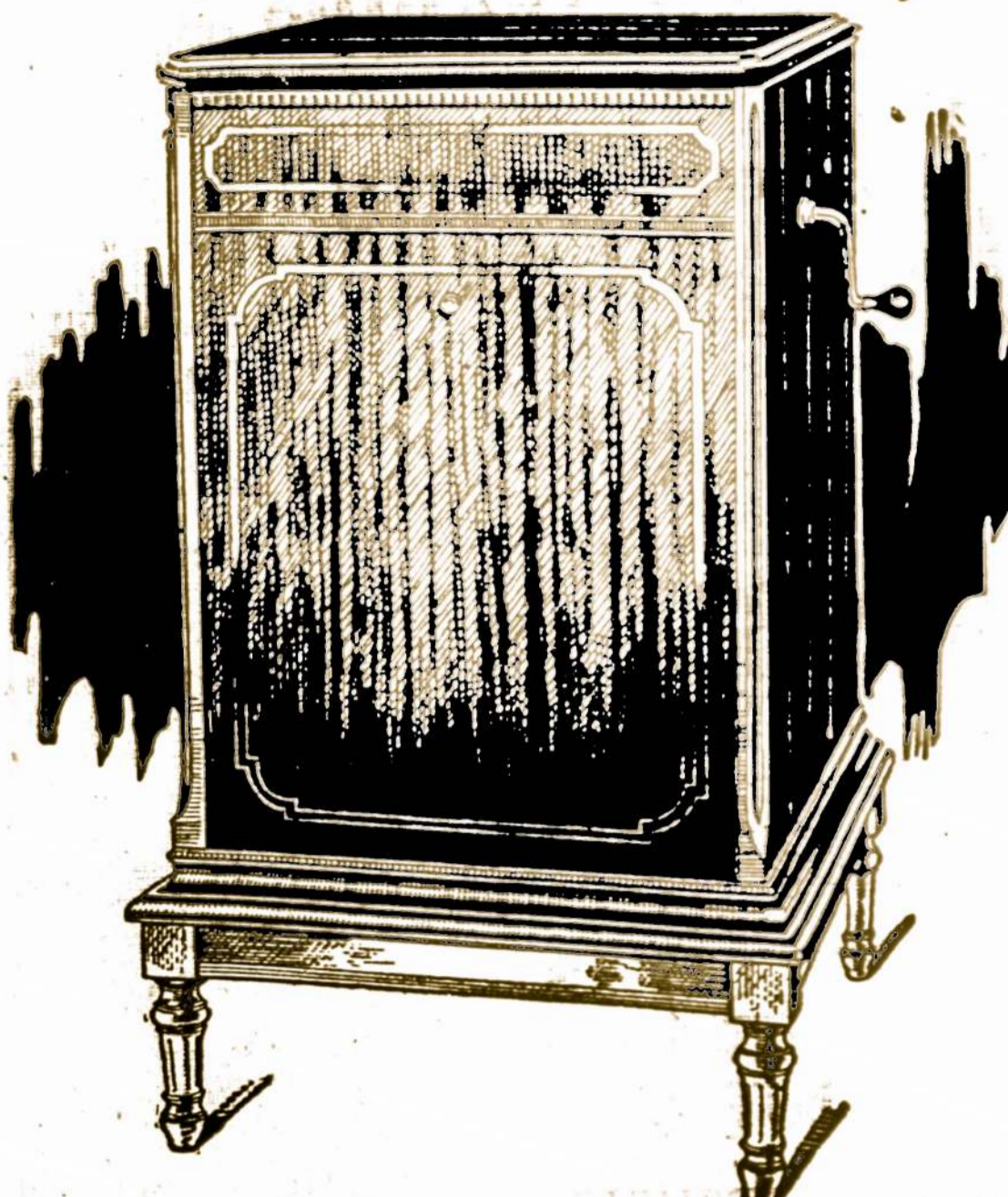
GELSVAS LAPAS ANT ŠAKELĖS

Gelsvas lapas ant šakelės Vėjo pučiamas žiaurais Prieš ateinančiąją audrą Kas-kart virpa vis labiau. Žmogaus širdis prieš nelaimę, Kuri jam turi ateit, Jo krutinė nerimauja, Plaka nepaprastai greit. Kas do vargas, jeigu vėjas Lapą nuo medžio nūskins Ir nūmes stačiai ant žemės, Kur žmonės jį veik sumins? Ar palikusi šakelę Savo lapą apraudos? Ar gailėsis jo nors kartą? Man rodos, kad niekad... Jei skaudus, žiaurus likimas Tau gyventi prisakys Toli svetimoj šalyje, Kur užmerksi tu akis, Ar bevėta nūsiminti, Jei niekas nesigailės Ir mergelė mylimoji Atmint tave nežorės? Tu, kaip silpnas medžio lapas, Nūstritęs sau toli Jokios meilės, atjautimo Laukt iš niekur negali... Kaip nuoga medžio šakelė Lapo žemėj nepriglaus, Taip ir žmonės svetimieji Svetur tavęs neatjaus.

J. Naruševičius.

COLUMBIA PHONOGRAPH MAŠINOS

Dabar Vienos Iš Garsiausių

MODELIS No. 810 \$300.00 MODELIS No. 800—\$272.00
MODELIS No. 710—\$175.00 MODELIS No. 700—\$160.00
MODELIS No. 611—\$115.00 MODELIS No. 601—\$ 90.00

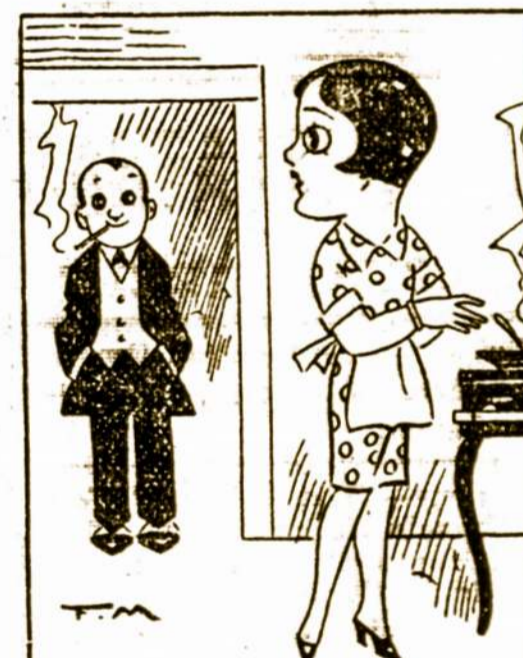
Kas iš "Amerikos Lietuvio" skaitytojų norėtų sau gerą grafoną įsigyti, meldžiam kreiptis pas mus, Jūs gausite geriausias išlygas. Galime pristatyt bilė kur Susiėnytose Valstijose.

NAUJASI REKORDAI:	
16055 F—Ne bile kieme mergelė auge. Tų mergelių dainavimas.	Kudirkos
16059 F—Vienas žodis nešneka Iš rytų šalelės.	Kudirkos
16060 F—Liepė tėvelis Prapuoliau, matuše.	Kudirkos
16061 F—Kosovo valcas. Poeto svajonės, valcas.	Armonika—Timoshuk
16064 F—Piauti linksma. Pasėjau rutelę.	Lietuviška orkestra
16065 F—Kalakutai šiauduose, polka. Garbės polka.	
16066 F—Tamsios akys, valcas. Volgos burliojų daina.	

Taipgi kitokių rekordų katalogą galite gaut pas mus.

M. PALTANAVIČIA
14 Vernon St., Worcester, Mass.

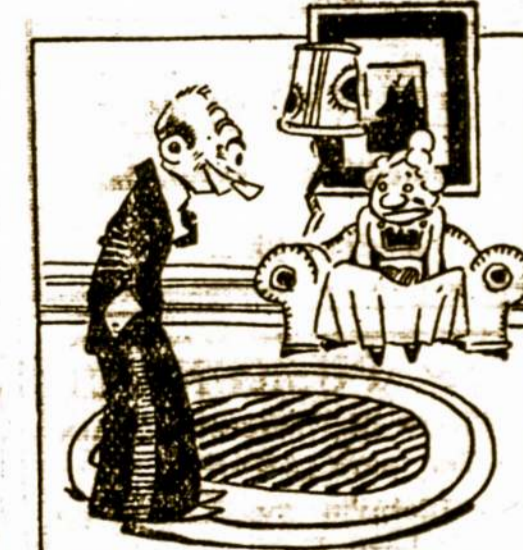
JUOKAI

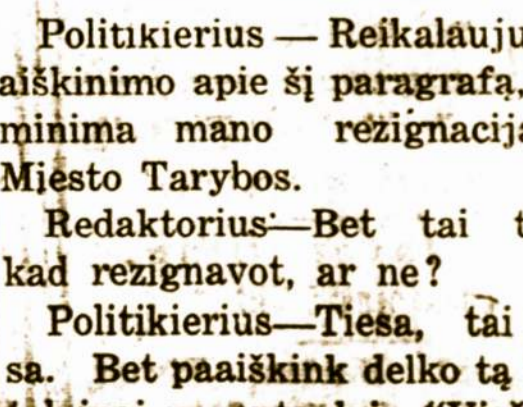
1.—Aš nemėgstu valgyt.

2.—Delko?

1.—Delto, kad pavalgęs netenku apetito.

Ji—Kur buvai visą naktį?
Jis—Turėjau nulydēt savo du draugū į jų hāmus.
Ji—Na, o paskui?
Jis—Paskui nebėliko kam mane parlydēt į namus, delto negalėjau pareit.

Politikierius — Reikalauju paaiskinimo apie šį paragrafą, kur minima mano rezignacija iš Miesto Tarybos.
Redaktorius—Bet tai tiesa, kad rezignavot, ar ne?
Politikierius—Tiesa, tai tiesa. Bet paaiskink delko tą žinią taipinai po antgalviu "Vieši pagerinimai mieste"?

Advokatas—Gerbiamasai, turiu tamstai pranešt, kad tamstos žmona reikalauja divorso.

Vyras—Gerai. Liepk, kad ir man išreikalautų.

—Mano tėvelis be galo daug pasidarbavo pabudinimui darbo žmonių.
—Ar jis socialistinis agitatorius?
—Ne, jis išdirba budinamus laikrodžius.

Real Estate Agentūra

Teisingiausia vieta patarnavimui, jei kas nori pirkt, parduot ar mainyt krautaves, farmas, namus, namu rakandus, automobilius ir kitokius dalykus. Taipgi vedu darbinuku reikalus. Kreipkitės po šiuo adresu:

PETRAS SHIMKUS,
138 Millbury St., Worcester, J.

Vietos Žinios

Pirkit Naujus Aprėdalu ant Bargo!

PASIULYMAS WORCESTERIO LIETUVIAMS!!

ŠIS SKELBIMAS YRA VERTAS \$2.00

Ji priimsim už pinigų vertę užsąkant ar perkant bilė dalyką mūsų krautuvėj.

Vyrų siutai ar overkotai. Moterų kotai \$18.00 Moterų suknelės \$6.75 ir brangiau.

TAIP PARANKU. Turit tiktai išsirikti ką norit, užmokėt mažą sumą, o reštą mažais išmokėjimais, pagal išgalę. Be jokios bėdos — viskas konfidenciališka!!

Nustatykit savo sąlygas

All Sizes AU Styles

Priimsim šį skelbimą kaip \$2. užmokestį ant bilė pirkinio.

American Supply Co.

76-78 Front St.

Dar galit gaut vietų bankete, rengiamam ketvirtadieny, rugšėjo 29, Bankroft viešbuty, priėmimui neseniai Worcesterj atvykusio Dr. J. Landžiaus. Vietų užsakymai bus priimami iki ketvirtadieniui priešpiet, kreipiantis pas rengimo komisijos narius—adv. Millerj, Bublį ir Barkų, Dr. F. Puskunigj, A. Budrevičiū, P. Dėdyną, J. Diršą ar M. Civinską. Bankete dalyvaus netik worcesteriečiai, bet ir svečiai iš kitų miestų. Vakarą bus įdomus ir išpuodingas, jį kviečiami visi Worcesterio lietuviai. Pradžia — 8 val. vakaro.

S.L.A. 318 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sėkmadieny, spalį 2, 2 val. popiet, Aušrelės svetainėje, 33 Millbury St. Nariai prašomi skaitlingai dalyvaut, nes bus svarbių dalykų tariama. **Kon.**

Teatrų rengėjų žiniai. Pranešam, kad S.L.A. 57 kuopos teatrališkas skyrus nutarė mokintis Žemkalnio 4 veiksmų veikalą „Blindą“, kuris bus perstatytas Padėkavonės Dienoj (Thanksgiving Day). Todėl, prašom kitų teatrų rengėjų nesimokint šį veikalą.

S.L.A. 57 kp. Teatr. Kom.

S.L.A. 57 kp. susirinkimas įvyks nedėlioj, spalį 2, Lietuvių Svetainėje, 29 Endicott St., 1 val. popiet. Visi nariai ir narės dalyvaukit, nes yra daug svarbių tarimų. Kurie užvilkinę mokėstis, neužmirškite užsimokėt. **Komitetas.**

Muzikališkas vakaras. Aušros Vartų parapijos svetainėje, spalį 2, 7 val. vakare. Bus tikras muzikališkas koncertas: dalyvaus net 47 muzikantai, kiekvienas parodys savo gabumą griežime visokių melodijų. Bus seniausi ir jauniausi Worcesterio muzikantai. Prie to, bus perstatytas gražus šių laikų veikalas, ir bus prakabų ir deklamacijų. Pelnas eis bažnyčios naudai. Tokio vakaro dar nebuvo Worcesterj. Prašom atei. **Rengėjai.**

Prapuolė su pinigais. Adomas Pitustis, 45 m., gyvenęs 183 Washington st., išėmęs \$1400 iš bankos, dvi savaiti atgal, dingo nežinia kur. Jo žmona nesirupina jo prapuolimu, nes sako, kad sugrįžs, praleidęs visus pinigus — jau ne pirmą kartą taip pasielgęs. Paskutinį kartą jis buvo dingęs su \$500, ir, prašvilpęs juos, vėl grįžo prie šeimos.

419 naujų piliiečių. Pereitą ketvirtadieni ir trečiadieni, Worcesterio ir Fitchburgo teismuo-

se, 419 Worcesterio apskrificio gyventojų tapo Sv. Valstijų piliiečiais. Vyriausias Teisėjas W. P. Hall vedė pilietystės sesijas.

Prasidėjo fėrai. 109 metinis New England Fair prasidėjo ant radienio ryte, tęsis per visą savaitę. Parodoje išstatyta daugybė gražių ir įdomių ukės gaminių, produktų, namų darbo dalykų, gėlių, paukščių, gyvulių, mašinų, ir tt. Ketvirtadieny bus Governor's Day — Massachusetts valstijos gubernatorių Fuller dalyvaus. Paroda yra verta pamatymo, nes daug ko galima pasimokint tenais.

Miesto Tarybos susirinkime pirmadieny buvo nubalsuota pasikirti \$600,000 gatvių ir abėmalniasta pagerinimui. Taipgi nutarta panaikint Flatiron Building prie Franklin Sq., apie kurį diskusijos nuo senai vedamos. Jį prasiūnus, Main-gatvė taptų platesnė toj vietoj, ir Paštui butų geriau vietos ir grožės atžvilgiu, nes dabar minėtās budinkas užslepia pašta iš viehos pusės. Šiai propozicijai paskirta \$138,400 suma.

Neteisė Bagdžio. Jonas Bagdis, 19 metų, buvo areštuotas už pavogimą automobilius iš Cranston, R. I. Worcesterio teismui jis buvo laikomas po \$500 kaucija, bet kuomet sužinota, kad jis bus teisiamas Cranstone už ta prasaktimą, jį neteisė čia, bet išsiuntė į Cranston.

Žydai švenčia. Žydai švenčia savo Naujus Metus, pradėdami 5688 metus. Jų krautuvės ir įstaigos buvo uždarytos nuo pirmadienio iki trečiadieniui. Sinagogose laikomos speciališkos pamaldos.

Moterims pamokos. David Hale Fanning Amatų mokykloj vakarais galima mokintis virimo.

Veikalai Lošimui

Dramos:

- Audėjai, 5 veiksmų..... 50
- Bijūnėlis, 4 veiksmų..... 50
- Doros Sargas, 2 veiksmų..... 50
- Gyvenimo Verpetė, 5 veiksmų..... 50
- Kryžėvis, 4 veiksmų..... 50
- Paskendusis Varpas, 5 veiksmų..... 50
- Užnemunęs Žydas, 3 veiksmų..... 50
- Valkata, 4 veiksmų..... 35

Komedijos:

- Glūšas 5 veiksmų..... 50
- Po Apgarsinimui, 1 veiksmo..... 30
- Tris Mylimos, 3 veiksmų..... 15
- Daktaras iš Prievartos, 3 veiksmų..... 20

Dabar kaip tik laikas pradėt mokintis veikalų žiniam. Drągnios, pasirinkit veikalą iš šio surašo. Visi gražūs, lengvi perstatyti.

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon St., Worcester, Mass.

TEATRALIŠKI VEIKALAI ATEINANČIAM SEZONUI

Gaunami "Dirvos" Knygynė

Juozapas ir Zolboras (aktas 1) ir Parazono Sapsnas (aktas 2) iš laikų Juozapo Egipte. — Lošia 3 moteris, 10 vyrų. Septyni atidengimai. 50c.
Samsoras ir Delila — 2 aktų, 6 atidengimų drama. Lošia 9 vyrų ir 5 moteris..... 50c.
Kryžėviokas — 2 atidengimų komedija. Lošia 2 vyrų..... 15c.
Algis ir Giedrutė — tragedija iš kryžėviokų laikų. 5 aktų, 7 atidengimų. Lošia 9 vyrų, 4 moteris \$1.00
Veidmainystė ir Meilė — 5 aktų tragi drama. Lošia 12 vyrų, 4 mot. 50c.
Rytų Piliis — drama 5 aktų, 14 atidengimų; 8 vyrų, 5 moteris..... 35c.
Du Bailia — komedija 1 akto. Lošia 3 vyrų ir 2 moteris..... 15c.
Kada Mes iš Numirusių Prisikelsim. Trijų aktų drama. 3 moteris, 4 vyrų, keli pašaliniai..... 35c.
Grafas Kaimiečio Bernu — 6 aktų komedija su dainomis. 8 vyrų, 3 moteris..... 25c.
Balon Kriegės Sausas Nesikėlė — komedija. Lošia 5 vyrų, 3 mot. 25c.
Tremtinis — drama iš pradžios križėviokų, 1 akto, 5 v., 2 mot. 25c.
Užkelkta Mergelė — 4 aktų pasaka. Lošia 6 vyrų, 2 moteris..... 25c.
Galiunas — dviejų aktų, keturių atidengimų. Iš kovų su žmogėdžiais. Lošia 6 mot., 8 vyrų, vaikai..... 50c.
Siųskite užsakymus su pinigais: —

316 Main Street

Idėjimai eina ant intereso pirmą biznio dieną kiekvieno mėnesio.

BANKOS VALANDOS:

Kasdien nuo 9 ryte iki 3 popiet. Subatomis nuo 9 ryto iki 1 val. popiet.

Subatos vakarais vien tik del pinigų idėjimo, nuo 6 iki 8 val. vakaro.

ANDRESON AND PATTERSON

Urniniai par davėjai Moxie Coca-Cola, Welch's Grape Juice, Hire's Root Beer, Cherry Smash. Iš dirbėjai

ir pardavėjai saldainių, saldumynų, gražių skrynėlių, vaisių, sirapų ir orangeadė.

GARSUS CROWN QUALITY LEDAI

21 Bridge St., Worcester, Mass. Tel. Park 5203 ir 5204

SEYMOUR LAUNDRY COMPANY

Išskalbia visos savaitės žlugtą, kuogražiausiai, už \$1.00. Gerai, švariai išskalbia drabužius ir pristato į namus. Lietuviška skalbikla.

5 SEYMOUR ST., Tel. Park 314 Worcester, Mass.

siuvimo, skrybėlių darymo, parnarnavimo, ir k. Registracija prasidės spalį 3. Moteris, norinčios pasinaudot pamokomis, privalo nueit į mokyklą pirmą vakarą, užsiregistavimui.

Daugiausia nelaimių Worcesterj. Per keturias savaites. baigiantis rugšėjo 10 d., Worcesterj mirė septynios ypatos iš priežasties automobilių nelaimių. Skaičius nelaimių perviršija visų kitų Massachusetts miestų nelaimių skaičių. Bostone tame laikotarpy buvo 6 nelaimės, Springfielde tik viena.

Vaikas užsivertė motorcikla. Trijų metų Peter Kaspick, bandydamas užlipt ant stovinčio motorciklo, kaip nors užsivertė jį ant savęs. Motorciklas sutrynė jo krutinę ir galvą. Ligonių nebuvo tikėta, kad jis pasveiks, bet vėlesniais pranešimais, jo padėtis buvo geresnė.

Dovanų "Am. Lietuvio" skaittytojams. Kas tik užsiprenumeruos "Am. Lietuvį" ant metų per mane, tas gaus puikų 1928 metų kalendorių dovanai. Dovanos bus duodamos iki sausio 1, 1928. Užsirašykite mėgiamą laikraštį sau ar kitam ir priedo gaukit gražią, naudingą dovaną.

V. GILEVICIA, 37 Hartford Ave., New Britain, Conn.

PARSIDUODA

PARSIDUODA barbernė. Noriu paroduot greitai iš priežasies nesveikatos.

F. SINESKY, 382 Millbury St. (37-40)

PARSIDUODA gera farma — žemdirbystės ukė, su gyvuliais ir visais reikalingais farmai įtaisymais.

IEVĀ SKIRKINE, No. E. Douglas, Mass. (38-39)

PATIESKATŲ Broniaus Andriušio, paėinančio iš Simoko kaimo, Pilviškio parapijos, Turuj svybtų reikala, prašau iš paties atsiskaikt, ar kas žino pranešt.

JURGIS ULEVICIA, 3 Hale St., Worcester, Mass. (38-40)

ANT RANDOS

ANT RANDOS geras kambaris del vedusios poros ar del merginos. Vietla graži, tįkama. Ateit vakarais po 8.

39 BARCLAY ST. (Ant antro) Worcester, Mass. (37-39)

MISS FARON, 78 Front St., Worcester, Mass.

Lietuvių PETRAS ir STASYS PUIŠIAI

Atidarėme šapą automobilių taisymui po numeriu 457 HARDING ST. (prie Cambridge St.). Abu aukščiaui minėti tautiečiai jau senai dirba prie automobilių taisymo ir tą visą Mechaniką darbą kuogeriausiai supranta. Todėl visiems pranešam, kad turėdami taisyt savo automobilius, visada kreipkitės pas juos. Jie padarys jus darba pigiau ir ką tik daro viską gvarantuotia.

P. & S. PUIŠYS, 457 Harding St. Worcester, Mass. Tel. Park 3990

Tel. Park 2470 Res. Cedar 10045-J.

BEN. MENDELSON, Advokatas

ir registruotas notaras Lietuvos atstovybėje. Atlieku visus legališkus darbus kaip Amerikoje, taip ir Europoj.

390 Main St., Room 931-932, Worcester, Mass.

LIETUVIŠKAS DIDYSIS SAPNININKAS

galima gaut Amerikos Lietuvis Knygynė.

Su minkštais aparais..... 75c.
Su kietais aparais..... \$1.00

Amerikos Lietuvis, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Nieks nesuteiks taip aiškia Jusų atmintį ypatai, kuri Jumis myli, kaip Jusų paties paveiklas. Todėl eik, ir nusitruk paveikslą ten, kur jį padarys tinkamiausiai: — pas

KLASTON FOTOGRAFA

24 Millbury St. Tel. Cedar 7539-R. (Bajerčiaus vietoj)

LIETUVIAI!!

Baltiko Amerikos Linijė tai pirmutinė ir vienintelė laivinė bendrovė, kurios laivai pralaužė kelį iš Amerikos New Yorko

Tiesiai į Lietuvos Klaipėdą siunčiant du laivų pernai, o jau net penkis šimet

KAINOS LAIVAKORČIŲ I KLAIPĖDĄ:

Trečia klasa.....	\$107.00
Ten ir atgal tiktai.....	\$181.00
Turistinė III klasa.....	\$117.00
Ten ir atgal tiktai.....	\$196.00

Valdžios takais atskiriam.

LAIVŲ IŠPLAUKIMAI:

"LITUANIA" — 11 Spalio-Oct.
"POLONIA" — 1 Lapkričio-Nov.
"LITUANIA" — 22 Lapkričio-Nov.
"POLONIA" — 6 Gruodžio-Dec.

KALĖDŲ laivas "POLONIA" 6 gruodžio (Dec.)

Žiniomis kreipkitės į vietos agentą ar į bendrovę: BALTIC AMERICA LINE 8 BRIDGE STREET, NEW YORK

Telefonas Park 5873

DR. J. C. LANDŽIUS (SEYMOUR)

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas

OFISO VALANDOS: I Iš ryto—9—10 Po pietų—2—4 Vakare—7—9

35 Trumbull St., Worcester, Mass.

Patarnauju Kaip Interpretė — Kalbos Perdėtoja

Perkalbu pas advokatus ar teismuose. Vėrečių Konstitucijas į Anglų kalbą ir rašau visokius laiškus Civilius ir Valdiškus. Dabar turiu laiko, nes mokykla sustojo vakacijoms; todėl meldžiu kreiptis su panašiais reikalais pas mane.

Valentina Paltanavičaitė, 14 VERNON STREET, WORCESTER, MASS.

Pirmas Lietuviškas Graborius

Patarnauja prie laidojimo Lietuviams, taipgi persamdo automobilius Vestuvėms, Krikštynoms ir visokioms partijoms. Kreipkitės šiuo adresu:

MOTIEJUS CIVINSKAS, 340 HARDING ST. Telephone Park 4156

JEIGU VAŽIUOJĮ LIETUVĄ — PIRK LAIVAKORTĘ PAS MUS

Laivakortes pirkite pas mus ant kokios linijos norit. Mes jus išgengsime. Ant kurios ekskursijos norėsit keliaut, prie tokios mes jus išleisime.

Gavime pasportų ir dokumento sugrįžimui, mes jums pagelbėsime.

Pinigus siunčiame į Lietuvą litais ir doleriais. Adresus sutaisome aiškiai ir kiekvieną dieną išsiunčiam saugiausiu ir geriausiu būdu.

M. PALTANAVIČIA, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

